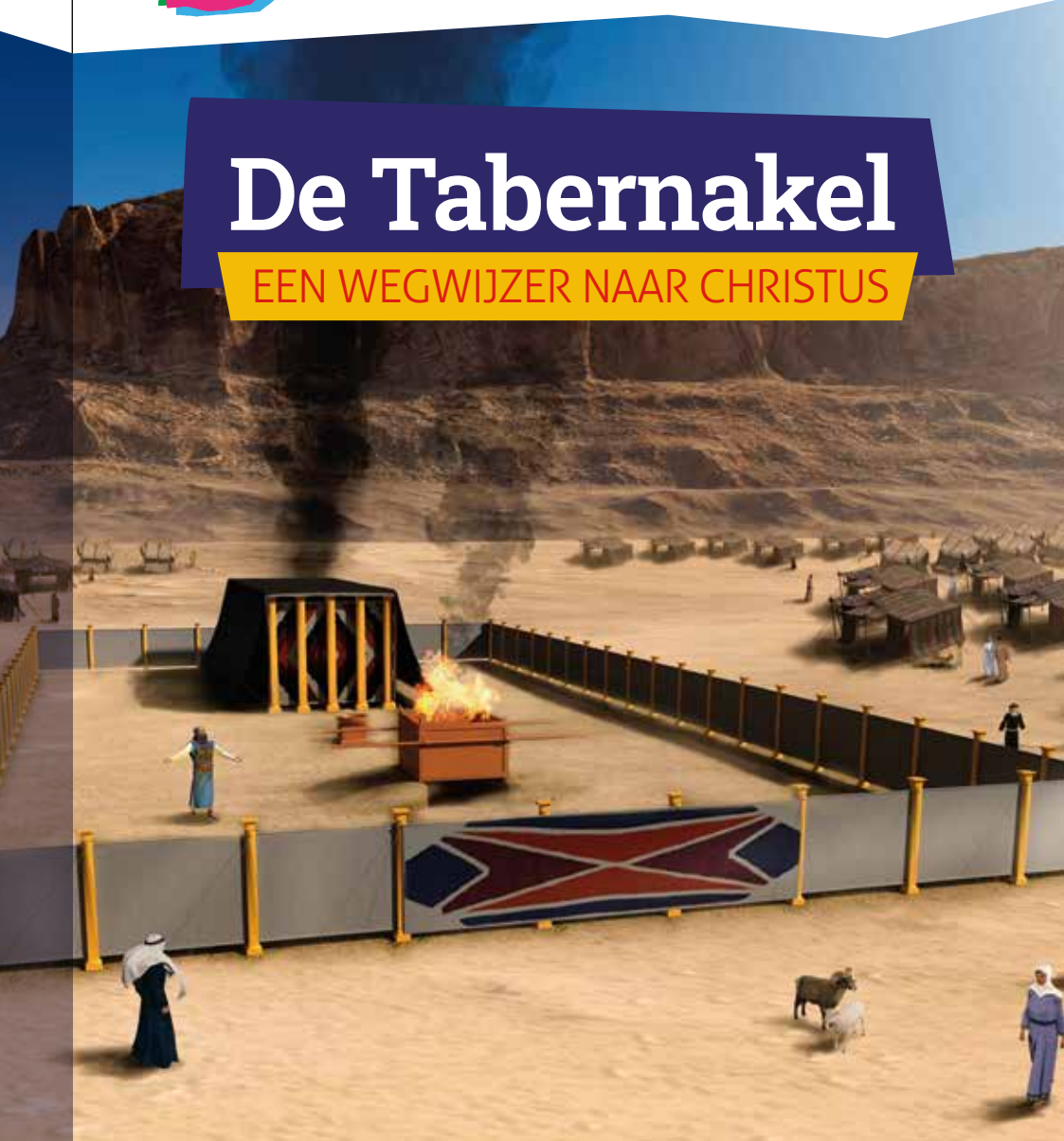

12-

De Tabernakel

EEN WEGWIJZER NAAR CHRISTUS

BIJBELSTUDIE

Bijbelstudie Vol van de HEERE

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Exodus 40

Doel

De kinderen...

- *weten* waar de Heere in de woestijn door het volk van Israël gediend wilde worden
- *beseffen* dat het bijzonder is dat de Heere een plaats geeft waar Hij dicht bij ons wil wonen en gediend wil worden (de kerk)
- *kunnen* in hun leven laten zien waar en hoe zij de Heere dienen

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 20:1 Dat op uw klacht de hemel scheure
Psalm 84:1 Hoe lieflijk hoe vol heilgenot
Psalm 98:3 Doet bij uw harp de psalmen horen
Psalm 149:2 Laat d'ijverige tempelreien

Tot Zijn eer Al waren uw zonden als scharlaken
Tot Zijn eer Alle roem is uitgesloten
Gele bundel Hoe groot zijt Gij

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC zondag 21 Vanuit het verhaal kun je ingaan op de kerk van deze tijd en de kerk van Christus. Vraag en antwoord 54 gaat in op de algemene christelijke kerk, de volgelingen van Christus. Het is ook mogelijk om in te gaan op het heilig leven ten opzichte van de Heere. Daarvoor is vraag en antwoord 55 te gebruiken.

Exegese Exodus 40

Achtergrondinformatie

In het boek Exodus schrijft Mozes uitvoerig over de tabernakel en de voorwerpen ervan, niets wordt aan het toeval overgelaten. God geeft Israël in het dienen niet de vrije hand. Het heiligdom met de heilige attributen is tot in details beschreven, uiterste zorgvuldigheid dus. Neem gerust de moeite om overtuigd te worden dat de HEERE de verbondssluiting gepaard doet gaan met nauwkeurige beschrijvingen hoe Hij gediend wil worden en wat daarvoor ter hand te nemen is. In het door ons gelezen 40ste hoofdstuk vindt tenslotte de oprichting van de tabernakel plaats zoals in vers 17 staat geschreven. Voor de oprichting geeft de HEERE een uitvoeringsplan, Mozes leeft Gods voorschriften nauwkeurig na. Na de totstandkoming van de tempel vervult de HEERE het heiligdom met Zijn heerlijkheid.

Vers 1-15

Voor de oprichting van de tabernakel is een *datum* gegeven (vers 1 en 17), alles op Gods tijd en wijze. De exacte datum voor het *oprichten* van de tabernakel is het tweede jaar sinds de uittocht uit Egypte, meteen in de eerste maand en ook op de eerste dag moet het gebeuren. Wat een gedenken van en een vervolg op de uittocht van Hem Die zei: 'Ik ben de HEERE, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, heb uitgeleid.' In het achterliggende jaar zijn de voorbereidingen getroffen, alles is tot in de puntjes voorbereid: Exodus 39:32-43. De wijze waarop de tabernakel nu moet worden ingericht staat in de verzen 1-11 te lezen: eerst de ark achter het voorhangsel, dan de tafel met de bekende toonbroden en de kandelaar, gevolgd door het reukofferaltaar, het brandofferaltaar en het wasvat. Alles aan het einde wordt gezalfd (vers 9-11), dus geheiligd, de tabernakel met alles wat erin is voor de dienst aan God geschikt. De mannen die het offerwerk moeten doen, komen het laatst aan de beurt: ze moeten gewassen worden, heilige kleren aandoen, gezalfd en geheiligd. De mannen krijgen van vader tot zoon de heiligingsbeurt, het priesterschap is in continue opvolging.

Vers 16-33

Mozes verricht de hem opgedragen taak stipt. Vers 16 zegt dit inleidend en daarna wordt het nog omstandig herhaald: steeds handelt hij volgens goddelijk voorschrift, vers 19, 21,23, 25, 27, 29, 32. Bijna onvermoeibaar en ongestoord in herhalen klinkt het: *gelijk als de HEERE Mozes geboden had*. Niet onmogelijk dat het ons vermoeiend in de oren klinkt, weer die zin dat het naar Gods gebod gebeurt, maar intussen gaan daarmee dikke strepen onder de realiteit dat in de uitvoering *alles volgens Gods voorschriften* gaat. Gods plannen falen niet, God eist gehoorzaamheid, Hij zegt hoe Hij gediend wil worden. Eerst de *tabernakel* opgezet, de aanwezige planken in de zilveren voeten zoals in Exodus 26 staat, dan alle soorten dekkleden opgehangen om daarna de inrichting te doen. Bij het inrichten van de tabernakel gaat de *ark der getuigenis* (Exodus 25 en 39:35) voorop, het is Gods troon onder Zijn volk Israël, deze staat in het heilige der heiligen en gaat achter het *voorhangsel* schuil. De ark is aan het gezicht van zowel volk alsook priesters die in het heilige gaan, onttrokken. De *tafel* wordt op de precies aangewezen plaats gezet (Exodus 26:35, en 40:22) en netjes volgens voorschrift in orde gebracht, de *toonbroden* geordend op tafel gelegd. De *kandelaar* is op de tafel gezet (zie ook Exodus 27:21) en het *reukofferaltaar* krijgt zijn plaats. Aan de ingang van Gods woning is er het *gordijn* en voorhangsel (Exodus 26:36). Tenslotte plaatst Mozes het *brandofferaltaar* en het koperen *wasvat* zoals God het heeft bevolen.

Vers 34-38

Hier is het hoogtepunt! De climax! De tabernakel is er, de tent is volledig ingericht, maar 'de Bewoner' is er niet. De Heere komt overeenkomstig Zijn belofte. Na alle moeilijkheden die ontstonden en de bittere werkelijkheid dat Zijn volk zonder Hem verder moest vanwege Gods oordeel over het hemeltergende gedrag (Exodus 32-34), maakt Hij de belofte waar in Exodus 34 gedaan: Ik trek met u mee! De HEERE toont Zijn aanwezigheid! Hij komt onder Zijn volk, Hij zal onder hen zijn. De tabernakel wordt vervuld met Gods heerlijkheid zodanig dat niemand er in kan gaan, zelfs Mozes niet. De wolk woonde op de tent der samenkomst, de Heere is in het midden van Zijn volk, daarbinnen in de tabernakel in heerlijkheid. Op de wolk moet het volk letten: zodra de wolk opgeheven wordt en de heerlijkheid van de HEERE niet hindert om in te gaan, moet de tabernakel worden opgebroken, de reis gaat verder. Met een wolkkolom overdag en een vuurkolom 's nachts is het zichtbaar wat de HEERE verkiest en wil: op de plaats blijven of verder reizen. Wat een hoogtepunt: 'Ik ben uw God en u bent Mijn volk, Ik zal onder u en met u zijn, Ik woon als Koning en Leidsman in uw midden.'

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat we elke zondag naar Gods huis, de kerk, mogen gaan
- Bidden voor de christenen die niet naar de kerk mogen of kunnen
- Bidden dat de Israëlieten de Heere zullen kennen en dienen met hun eigen leven.

Intro

De familie Van den Berg zit met elkaar in de kerk. Ze luisteren naar de dominee. Die vertelt een verhaal uit de Bijbel. Esmee luistert aandachtig. De dominee kan zo goed vertellen! Hij vertelt dat het volk Israël vroeger, toen ze uit Egypte waren vertrokken, geen plaats hadden waar ze de Heere konden dienen. Dat is erg, denkt Esmee! Maar

hoe wisten ze dan wie de Heere was en hoe ze Hem moesten dienen? Straks maar eens vragen aan papa!

Vertelschets

Beginzin

Het is een drukte van belang in het tentenkamp van Israël. Alle mensen zijn druk bezig. Er staan grote manden met kleding, emmers met water en overal in het kamp hangt kleding te drogen. Kinderen spelen rondom de tenten en kijken ondertussen wat er gebeurt. Ook Judah kijkt onder het spelen rond. Hij merkt aan alles dat het morgen een belangrijke dag wordt. Hij kijkt eens naar de rand van het tentenkamp. Daar staat een tent met een wolk erboven. Hij weet het wel, dat is de plaats waar Mozes praat met de Heere. En Mozes is de leider van het volk.

Vorbereiding

- 'Mensen, was uw kleding en reinig u voor morgen!'
- Deze woorden hadden geklonken in het tentenkamp van Israël. De leiders van het volk hadden de boodschap rondgebracht in het kamp. Meteen was iedereen aan de slag gegaan. Ook de moeder van Judah. Ze had hem verteld dat er morgen iets belangrijks zal gebeuren. De tabernakel zal worden ingericht en de Heere zal daar gaan wonen.
- Moeder: 'De Heere woont nu in de hemel en dat kun je zien aan de wolk. Zie je die wolk daar?' Judah had gekeken en geknikt. Dat was de wolk die ze elke keer moeten volgen en waarmee de Heere de weg wijst naar het beloofde land. Nu hangt de wolk boven de tent, als teken dat ze mogen rusten van hun reis.
- In die tent, daar mag alleen Mozes naar binnen. Binnen praat Mozes met de Heere en geeft de boodschap van de Heere door aan het volk.
- Maar de Heere zal in het midden van het volk gaan wonen, in de tabernakel. Wat zal dat bijzonder zijn!
- Tabernakel = tent die gebouwd is volgens de precieze voorschriften van de Heere.

Inwijding

- 2^e jaar na uittocht uit Egypte, 1^e maand en de 1^e dag van de maand. Dag dat de tabernakel ingericht en geheiligd zal worden.
- 'Judah, kom! We moeten ons verzamelen bij de tabernakel!'
- Trekt zijn schone kleding aan en loopt met zijn ouders naar de tabernakel.
- Mozes is er ook en geeft de opdrachten van de Heere door aan de priesters. Ze volgen de aanwijzingen van Mozes en van de Heere precies op.
- Daar komen de Levieten. Ze dragen de ark van de Heere richting de tabernakel, lopen naar binnen en zetten hem op de juiste plek. (Heilige der heiligen, achter het voorhangsel)
- Gouden tafel wordt in de tabernakel gezet. Daarop worden de toonbroden gelegd en de kandelaar wordt op de tafel gezet. (Heilige)
- Priesters nemen het gouden reukofferaltaar en brengen het de tabernakel binnen. (Heilige)
- Mozes zegt precies waar ze het neer moeten zetten. Ze volgen de aanwijzingen nauwkeurig op.
- Buiten in de voorhof komen het brandofferaltaar en het koperen wasvat te staan.
- Priesters lopen met hoornen met olie. Elk voorwerp wordt gezalfd met deze olie. Zo laat de Heere zien dat alle voorwerpen gereinigd en geheiligd zijn voor Hem.
- Wasvat gevuld met water.
- Priesters die het offerwerk moeten gaan doen, komen bij elkaar.
- Wassen en reinigen zichzelf en hun familieleden. Teken van toewijding aan de Heere.

Heerlijkheid van de Heere

- Judah heeft alles gezien en stil gekeken. Wat een prachtige voorwerpen!
- Alles van goud of koper. Prachtige kleden die over de tabernakel gespannen worden. Hij is er helemaal van onder de indruk.
- Dan... de wolk stijgt op van de tent buiten het legerkamp, komt naar de tabernakel toe, daalt neer en vervult de tabernakel.
- Judah en de mensen kijken vol ontzag toe. De Heere is daar!

- Mozes: 'God heeft beloofd dat Hij onder ons zal wonen en dat zal Hij doen op deze plaats. Op deze wolk moeten jullie letten. Als hij opstijgt boven de tabernakel moeten wij onze tenten afbreken en onze reis vervolgen.
- Bazuinen klinken en onder de mensen is grote blijdschap. De Heere woont onder ons! Hij woont in Zijn huis en daar mogen wij Hem dienen!

Slotzin

Esmee heeft stil geluisterd naar de dominee: 'In Jeruzalem is nog wel een restant van de tempel, maar de tabernakel is er niet meer.' Toch woont de Heere ook onder ons, Zijn huis is de kerk. Bijzonder hè, dat de Heere nu nog een plaats geeft waar we Hem kunnen dienen! Maar dat is niet het belangrijkste, de Heere wil ook in jouw leven gediend worden. Hij wil de belangrijkste in jouw leven zijn, de eerste plaats hebben. Geef Hem die eerste plaats in je hart en laat je leven gericht zijn op het dienen van Hem.

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

Deze opdracht is bedoeld om de kinderen een beeld te laten krijgen hoe de tabernakel ingedeeld was.

- Achterin de tabernakel stond de **ark** (vers 3).
- De ark werd verborgen ('bedekt') door de **voorhang** (vers 3).
- Voorin de tabernakel stonden de **tafel**, de **kandelaar** en het **altaar** voor het reukoffer (vers 4 en 5).
- Voor de tabernakel stonden het altaar voor het **brandoffer** en het **wasvat** (vers 7).
- Om de tabernakel heen was het **voorhof** (vers 8).

In de hokjes met een cijfer ontstaat het woord 'tabernakel'.

Opdracht 2

a) Ja, de HEERE is ook in de kerk, Zijn huis, aanwezig. Al is het niet zichtbaar, toch is Hij er. Juist in Zijn huis wil Hij werken!

b) De Israëlieten merkten de aanwezigheid van de HEERE aan de wolk die de tabernakel bleef hangen. Dat moet een indrukwekkend gezicht geweest zijn! Hoe merken de kinderen concreet dat de HEERE er is, in de kerk én in hun hele leven? Mogelijke antwoorden zijn door de verhoging van hun gebed, de regenboog, vrede/rust in je hart als je in de Bijbel leest of bidt, etc. Om de aanwezigheid van de HEERE meer concreet te maken voor de kinderen, kun je ervoor kiezen om de verwerkingsopdracht 'Gods aanwezigheid' (te vinden onder het kopje 'Verwerking') te doen met de kinderen.

c) Tegenover die heilige en heerlijke God past het ons om eerbiedig te zijn. De grond waarop wij staan, is heilige grond. Bespreek met de kinderen wie zij zelf zijn: zondaren, zondig tot in het diepst van hun hart. Als we dat verschil gaan zien, blijft verwondering over dat de Heere nog zo'n plek wil geven om Hem te dienen én daar ook Zelf tegenwoordig te zijn.

Opdracht 3

a) Als de Heere in je hart komt wonen, wil je niets liever meer dan Hem dienen.

b) De volgende woorden/zinnen horen bij het dienen van de Heere: Telkens aan de Heere denken, bidden, uit de Bijbel lezen, goed luisteren naar de preek, zorgen voor andere mensen, eerlijk zijn, graag over de Heere praten en graag doen wat de Heere wil. De andere woorden/zinnen horen daar niet bij.

c) Een confronterende vraag, bedoeld om de kinderen ervan bewust te maken dat we de Heere niet alleen moeten dienen in Zijn huis, maar overall, met ons hele leven. De kinderen zullen waarschijnlijk concluderen dat zij ook weleens dingen doen die niet bij het dienen van de Heere horen. Leg aan hen uit dat het niet alleen gaat om de buitenkant, maar ook (vooral!) om de binnenkant. We kunnen wel netjes iedere dag Bijbel lezen en bidden, maar als ons hart er niet bij betrokken is, is het voor God nog steeds zonde.

d) Dat kunnen wij niet in eigen kracht. Een nieuw hart is nodig, maar bovenal hebben wij Jezus nodig om te strijden tegen de zonden en Hem te dienen. Alles in de tabernakel(dienst) wees heen naar Hem, Die Zijn bloed gaf om ons te reinigen van al onze zonden.

Als je tijd over hebt...

De oplossing van de woordzoeker is 'De Heere woont onder ons'.

Verwerking

Bouwplaat tabernakel

Via de volgende link is een bouwplaat van de tabernakel te downloaden. Je kunt ervoor kiezen om ieder kind afzonderlijk een tabernakel te laten bouwen, maar je kunt het ook met de hele groep doen en iedere clubavond over de tabernakel een stukje van de tabernakel te bouwen.

<https://www.bijbelsopvoeden.nl/wp-content/uploads/BouwplaatTabernakel.pdf>

Gods aanwezigheid

Dit knutselwerkje is een hele leuke (en rommelige) manier om kinderen te laten nadenken dat ook al kunnen ze God niet zien, Hij toch bij hen is, hen begeleidt en hen helpt. Dus eigenlijk is dit knutselwerkje twee dingen in één! Een knutselwerkje en een Bijbelse les!

Wat heb je nodig?

- Papieren bordjes of vellen papier
- Cakevormpjes van papier
- Verf
- (staaf)magneten
- Magnetische metalen voorwerpen, zoals: veiligheidspelden, haken, paperclips, kleine koekjes vormpjes, inbussleutels (van IKEA!)

Werkwijze:

- Smit wat verf in een cup cake vormpje van papier en leg een metalen voorwerp in elke kleur.
- Leg het met verf overdekte ijzeren voorwerp op een papieren bordje. Plaats een magneet onder het bordje. Deze magneet kan je niet zien, maar als je de magneet onder het bord beweegt, dan beweegt het ijzeren voorwerp mee en schildert je het bord van bovenaf.
- Maak een aantal kunstwerken!

Praat met de kinderen na over de volgende vragen:

- Heb je weleens ervaren dat God bij je was, ook al zag je Hem niet?
- Heb je weleens gemerkt dat God je heeft geholpen?
- Is er iets waarvan je zou willen dat God je zou helpen?

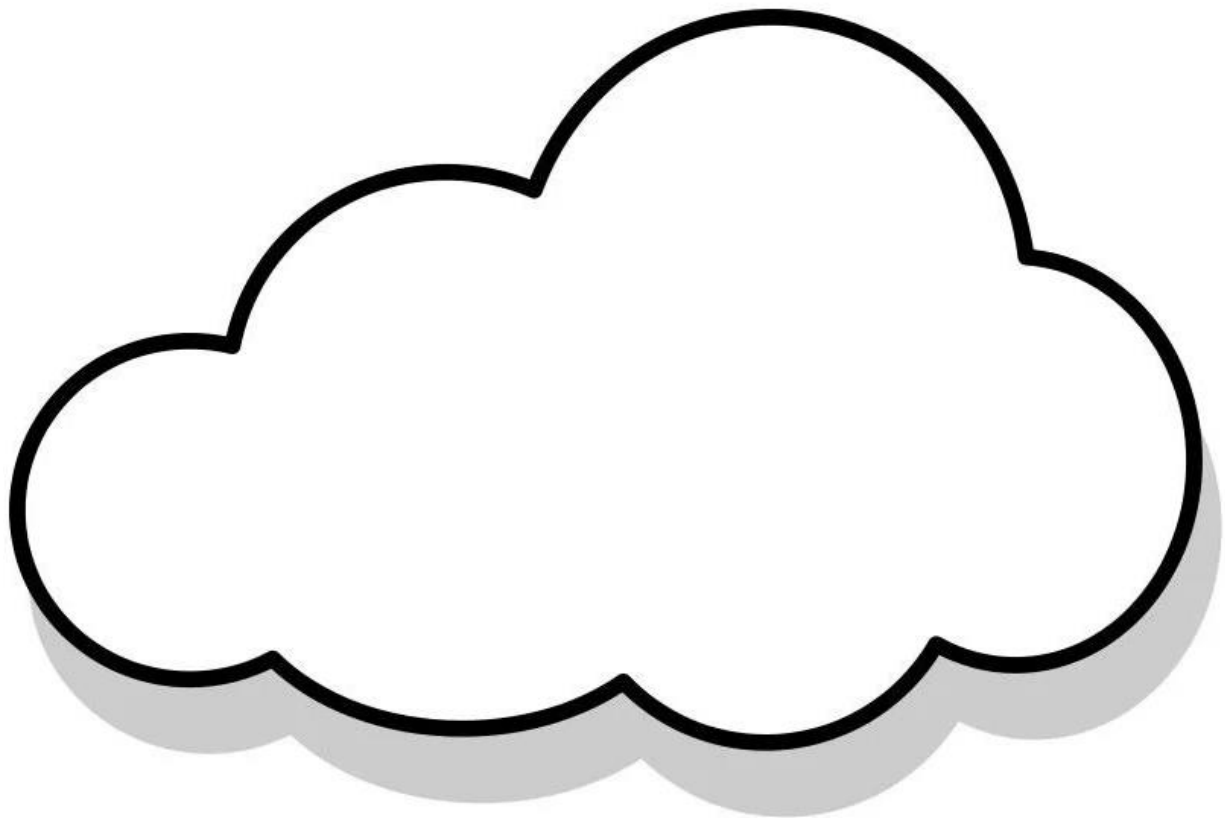
Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Vol van de HEERE

Naam:.....

Aan de wolk konden de Israëlieten zien dat de Heere er was. Hoe merk jij dat de Heere er is?
Teken het in de wolk.

Bespreek daarna vraag 3 uit het Bijbelstudieboekje.

Bijbelstudie Vurig verlangen

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Exodus 27:1-8
Opdracht voor de bouw van het brandofferaltaar.

Een idee om dit beschrijvende, technische gedeelte iets concreter te maken voor de kinderen is:

- Eerst de intro met elkaar doen, zie verderop.
- Dan een plaat van het brandofferaltaar laten zien. Groot (vanaf internet) op het bord of via beamer. Of klein in het eigen boekje van de kinderen.
- Daarna het Bijbelgedeelte lezen en ze steeds even naar de plaat laten kijken / aan (laten) wijzen e.d.

Doel

De kinderen...

- *weten* hoe de Israëlieten verschillende offers brachten op het brandofferaltaar en zo voor Gods heilig aangezicht kwamen
- *beseffen* dat het volmaakte offer van Jezus nodig was om zelf tot God te kunnen naderen
- *kunnen* hun persoonlijke dank en/of afhankelijkheid van God uiten in verschillende omstandigheden.

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. De tijd voor de Bijbelstudie en/of vertelling is echter beperkt. En het is belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Er zijn heel wat psalmen waar het gaat over de offerdienst en het komen bij Gods altaar. Hieronder een selectie. Opvallend is dat heel vaak de vreugde en dank daarbij genoemd wordt. Gelijk een spiegel voor ons: overheerst bij ons ook de dank en vreugde als wij naar God gaan?

Psalm 26:6 Is was, aan U verpand, in onschuld mijne hand
Psalm 43:3 Dan ga ik op tot Gods altaren, tot God, mijn God, de bron van vreugde
Psalm 40:4 Brandofferen, noch offer voor de schuld voldeden aan Uw eis noch eer.
Psalm 66:6 Door 's Hoogsten arm 't geweld onttogen zal ik ... verschijnen voor Zijn heilig' ogen.
Psalm 66:7 Ik zal het brandaltaar doen roken van 't edelst vee uit kooi en stal
Psalm 116:9 Och HEER', ik ben, o ja, ik ben Uw knecht
Psalm 116:10 Ik zal Uw Naam met dankerkentenis verheffen

Zangbundel Al waren je zonden als scharlaken
Zangbundel Heilig, heilig, heilig, Heere God almachtig
Zangbundel Jezus, leven van mijn leven
Zangbundel Leer mij, o Heer', Uw lijden recht betrachten
Zangbundel Vaste Rots van mijn behoud : 1 en 2

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

- HC vr/a 19 Hier gaat het om de vraag waardoor je weet dat Jezus Christus tot een volkomen verlossing geschonken is. In het antwoord wordt als eerste het heilig evangelie genoemd. Maar daarna ook de offers en ceremoniën van de wet. De offers wijzen heen naar Christus.
- HC vr/a 32 Waarom word je een christen genoemd? Eén van de doelen die hier genoemd worden is dat ik Zijn Naam belijd en mijzelf tot een levend dankoffer aan Hem offer.

Hebreeën 9 en 10 zijn ook prachtig om even door te lezen. Hoe de onvolmaakte offers van het OT roepen om een volmaakt en volkomen offer. Het eenmalige offer van Jezus Christus overtreft alle andere offers. Zijn offer werkt verzoening en vrede en toegang tot God.

Exegese Exodus 27:1-8

Achtergrondinformatie

Het brandofferaltaar staat in de voorhof. Dit altaar is verder verwijderd van het heilige der heiligen dan het reukofferaltaar.

Vers 1

Het brandofferaltaar is van sittimhout dus zoals al eerder gezegd van acaciahout gemaakt. Dit altaar is een houten vierkante bak van ongeveer 250 bij 250 cm, met een hoogte van plusminus 150 cm. De afmetingen zijn vergeleken bij hetgeen geschreven staat bij de profeet Ezechiël in hoofdstuk 43 gering, hetgeen natuurlijk te maken heeft met het feit dat het tijdens de reis meegedragen moest worden. Het is op de lange weg al 'zwaar transport' en dan zou het niet te torsen zijn.

Vers 2-8

Het hout wordt met koper overtrokken, in het midden van de bak wordt een netwerk voorgeschreven en gemaakt, ook van koper. Op de vier hoeken van dit koperen netwerk moeten koperen ringen gemaakt worden voor draagstokken. Het reeds genoemde transport kan aldus worden gerealiseerd, het altaar op reis door dragers meegedragen. Op elke hoek van het altaar is een hoorn geplaatst, dat wil zeggen ze komen uit het altaar voort. In de Bijbel symboliseren hoornen kracht en bestendigheid. Bij het uitgieten van het offerbloed worden eerst de hoornen gestreken (Exodus 29:12; Leviticus 4), het onderstreept op zijn minst de kracht van de verzoening.

Vers 3

In vers 3 staan verschillende attributen die nodig zijn: potten, schoffels, besprengbekkens, krauwels en koolpannen. Het gerei heeft alles te maken met de handelingen die tijdens het offeren nodig zijn. De afvalstoffen en de as (vergelijk Leviticus 6) moeten worden opgeruimd en daarvoor zijn schoffels of scheppen nodig. Het wordt in potten geschept en in de bakken of besprengbekkens gedaan. Voor het offervlees gebruikt de priester krauwels of vorken, dus vleesvorken, en met smeulend vuur in de koolpannen steekt hij het offer op het altaar aan.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken voor het grote offer van Jezus Christus, hoe Hij Zijn leven gaf om schuldigen vergeving te schenken. Zijn offer is volmaakt.
- Belijden dat alles van ons zo onvolmaakt, zo onvolkomen is. Zelfs onze eer en dank, onze beste bedoelingen zijn vol tekort.
- Bidden of God ons door de Heilige Geest in ons leven het loffer (steeds) wil leren. Het offer van onze lippen om Zijn Naam te belijden, Hem te eren en te danken.

Intro

Nodig: 2 grote stukken elastiek en een rolmaat

Vandaag gaat het over het brandofferaltaar dat in het voorhof van de tabernakel stond. Hoe groot zou deze geweest zijn?

- Nodig vier kinderen uit die met elkaar de hoeken van het altaar vormen. Laat ze zelf bedenken hoe groot het ongeveer geweest zou zijn. Je kunt ze een touw of elastiek geven dat ze in het vierkant vasthouden. Zo wordt de vorm nog meer zichtbaar.
- Vraag dan aan de groep: wie denkt dat het anders was? Nodig eventueel vier andere kinderen uit, die in of buiten het eerste vierkant gaan staan.
- Welke groep zit het dichtst bij de 5 el?
Een el is 45 cm. (Een koninklijke el is een handbreedte langer: 52,5 cm)
Het brandofferaltaar is 5 el breed en lang, dus $5 \times 45 \text{ cm} = 225 \text{ cm}$.

Vertelschets

Beginzin

Ga je mee? Heb je je offer bij je? Dan kunnen we hier naar binnen. Hier, bij deze drie geborduurde witte gordijnen. Je ziet de kleur van purper, van scharlaken en hemelsblauw. Donkerrood, lichtrood en blauw, in prachtig borduurwerk. Je kunt alleen hier naar binnen. Deze gordijnen zijn de deur. Kom maar mee.

In het voorhof

Schoenen uit hè! We gaan op blote voeten verder. Want we staan op heilige grond. Daar passen geen vuile, onreine schoenen bij. Heilige grond, een heilige plaats, want de Heere is heilig.

Nu zijn we binnen de 'gordijnmuren' van de tabernakel. Dít is nu het voorhof! Het voorhof van de tabernakel, van de tent van de Heere. Direct voor je zie je een grote vierkante bruinkleurige bak (armen wijd om het vierkant aan te geven, want hij is 2,25 m.). Het koperen brandofferaltaar.

Daar komt een man aan. Hij heeft een dier bij zich. Iedereen die binnenkomt heeft iets bij zich. Een dier of graan of wijn. Want zonder offer mag je niet hier helemaal niet komen. Deze man heeft een lam. Kijk, hij pakt het dier vast, legt het neer en bindt de vier poten aan elkaar. Nu kan het dier niets meer doen. De man gaat voor het dier staan, legt zijn hand op de kop. Zo blijft hij een tijdje staan. Het gezicht van de man staat ernstig, eerbiedig. Hier gebeurt heel veel. Deze man kwam niet zomaar. Hij komt naar de tabernakel om het goed te maken met God. Hij heeft gezondigd. En hij weet dat hij door zijn zonden niet voor God kan bestaan, dat hij de dood verdiend heeft. Daarom komt hij een zondoffer brengen. Daarom legt hij zijn hand op de kop van het lam. 'Dit lam is onschuldig, heeft niets verkeerd gedaan. Ik wel. Maar nu leg ik mijn zonden op dit lam. Dit lam moet sterven in mijn plaats.'

Wat doe jij als je beseft dat je zonde hebt gedaan? Je hebt geen lam om je hand op te leggen, geen lam dat in plaats van jou de doodstraf krijgt. Beseft je dat je vergeving nodig hebt voor elke zonde die je doet?

Deze man beseft dat heel goed. De belangrijkste bloedader in de nek van het lam wordt doorgesneden. Een priester vangt het bloed op in een koperen schaal. Met een gouden staaf roert hij het bloed, zodat het bloed vloeibaar blijft. Dan loopt de priester al roerend naar die grote koperen vierkante bak in het midden, naar het brandofferaltaar.

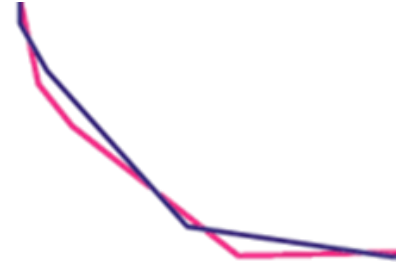
Het brandofferaltaar

Het altaar is 5 el lang en 5 el breed. Voor 1 el wordt meestal 45 cm gerekend. Dus $5 \times 45 \text{ cm} = 2,25 \text{ m}$. Vanaf de grond is hij 3 el hoog, dus ongeveer 1,35 meter hoog.

Eigenlijk is het een houten bak zonder onderkant. Tegen de binnen- en buitenkant zitten koperen platen om het hout te beschermen tegen de hitte van het vuur. De onderste helft was een koperen net. Daardoor kon de trek, de lucht erdoor om het vuur aan te houden.

Op elke hoek zie je een hoorn. Die kunnen ze bijvoorbeeld gebruiken om te zorgen dat het offervlees niet wegglijdt. Denk maar aan de psalmregel: 'Bind d' offerdieren dan met touwen tot aan de hoornen van het altaar'

(Psalm 118:13). Ook zie je op elke hoek een koperen ring. Als de Israëlieten verder moesten lopen door de woestijn, werd de hele tabernakel afgebroken. Alles moest dan gedragen worden tot de volgende rustplaats die de Heere aanwees. Om dit brandofferaltaar te kunnen dragen worden dan grote stokken van hout, met een laag koper eroverheen, door de ringen gedaan.

Het vuur in het brandofferaltaar moest altijd blijven branden. Ook als ze weer op reis gingen. Een deel van het vuur werd dan in een schaal gedaan en meegedragen. Bij het weer opbouwen van de tabernakel deden ze het vuur weer in het brandofferaltaar. Zelfs tijdens de reis.

Een zondoffer

De priester loopt dus naar het brandofferaltaar toe met die schaal met bloed. Een gedeelte ervan giet hij uit over het altaar. Intussen is ook het dier geslacht, de huid is eraf gehaald en het vlees is in stukken verdeeld. De stukken worden gezouten en gewassen. Een paar stukken worden door de priester op het altaar gelegd, op het vuur. En door het vuur verbrandt het vlees. Er zal niets meer van overblijven. De eigenaar van het lam staat er bij te kijken. Eerbiedig en dankbaar. Dit lam sterft in zijn plaats. Zijn zonde is vergeven. Het is weer goed tussen hem en God.

Dit is dus een zondoffer. Een offer dat de Israëliet bracht omdat hij een bepaalde zonde had gedaan. Door het offer werd het weer goed tussen hem en God. Er moest bloed vloeien. God heeft gezegd: 'zonder bloedstorting is er geen vergeving.'

Bij een zondoffer wordt een gedeelte van het dier verbrand. De andere stukken vlees zijn voor de priesters. Die moeten ook eten tussen hun drukke werkzaamheden door. Zó heeft de Heere het gezegd.

Brandoffer

Maar er worden nog veel meer offers gebracht op het brandofferaltaar. Natuurlijk: het brandoffer. Iedere morgen en iedere avond brengt de priester een ram als brandoffer. Iedere Israëliet kon altijd een brandoffer bij de tabernakel brengen. Vrijwillig, zonder dat er een reden voor was. Dit offer mocht je 'zomaar' brengen: omdat je de Heere wilde danken, eren en loven. Het dier (een geit, lam, rund, duif) moest helemaal gaaf zijn, zonder gebrek. Weer legt de Israëliet zijn hand op de kop. De onschuld van het dier gaat als het ware over op de offeraar. En hij zegt eigenlijk: 'Heere, ik ben helemaal van U en wil mijn leven helemaal aan U geven. Daarom geef ik dit dier.' Het héle offer is voor de Heere, de kop, de poten, de ingewanden, álles verbrandt en de rook stijgt op naar God. Het is voor de Heere een aangename geur. Je zou het brandoffer dus ook een 'opstijgoffer' kunnen noemen. En ik weet zeker dat de Heere dit graag ziet en hoort: 'Heere, met dit offer wil ik mijn leven opnieuw aan U geven. Ik behoor aan U toe.'

Jij hoeft geen offers meer te brengen. Maar de Heere hoort deze woorden nog steeds heel graag. Stijgen deze woorden ook uit jouw hart op naar God? 'Heere, ik behoor aan U toe, ik ben van U, ik verlang ook naar Uw wil te leven.' Dan doe je eigenlijk hetzelfde als de Israëlieten met hun brandoffer.

Andere offers

Er zijn nog meer offers. Bijvoorbeeld: *(Je kunt er natuurlijk ook een paar van de rij noemen in plaats van allemaal)*

- Het gelofteoffer, als je een gelofte hebt gedaan aan God.
- Het graanoffer. Je offert meel of broden die op een speciale manier gebakken zijn. Je wijdt zo je voedsel aan God. Een deel hiervan is weer voor de priesters om te eten.
- Het reinigingsoffer. Als je iets gedaan hebt ten nadeel van de ander. Je bracht ook een reinigingsoffer na het krijgen van een kind.
- Het hersteloffer. Als je expres of per ongeluk iets had gedaan dat tegen de wetten van God in ging.
- Het wijnoffer. Er wordt wijn over het altaar gegoten waarmee je zegt: 'Heere, al ons levensonderhoud is afkomstig van U.'
- Een vredeoffer, ook wel een dankoffer genoemd. Je offert een dier uit dankbaarheid, om te laten zien dat er zo'n goede verhouding is tussen jou en God. Een deel wordt geofferd, een deel is voor de priesters en/of kun je eten tijdens een maaltijd met familie en vrienden.
- Het reukoffer ken je ook wel. Maar dat wordt op een ander altaar geofferd.

Allemaal offers die op dit brandofferaltaar geofferd worden. Wat hadden de priesters het druk! En wat had de offerdienst een belangrijke plaats in het leven van de Israëlieten. Ze wisten het: zonder offer kan ik niet voor Gods heilig aangezicht komen. Maar ze wisten ook: door het bloed is er weer vrede, vergeving!

Offers van dank, van aanbedding, offers om vergeving, offers die vertellen dat we in alles afhankelijk zijn van God. Hoe merkt of hoort God de dank, de aanbedding, de eer, de afhankelijkheid van jou?

Een volmaakt brandoffer

Die offerdieren moesten volmaakt zijn. Heeft het lam een krom pootje? Of een kreukeloor? Is de vleugel van de duif geknakt of zijn snavel beschadigd? Dan is het niet geschikt als offerdier. Het dier mocht geen gebrek hebben. Maar hoe volmaakt de dieren ook waren, de offers moesten steeds weer gebracht worden. Iedere morgen, iedere avond.

De offers roepen als het ware om een offer dat wél blijvende kracht heeft. Er staat in de Bijbel: Het bloed van stieren en bokken kan de zonden niet wegnemen. Denk maar aan de psalm 'Brandofferen en offer voor de schuld (schuldoffer / zondoffer) voldeden niet aan Uw eis en aan Uw eer. Daarom zei de Zoon: 'Zie, Ik kom!' Hij heeft Zichzelf geofferd, gegeven als een lam. Als een brandoffer: helemaal en vrijwillig. En net als een brandoffer is ook het offer van Jezus Christus aangenaam voor God. Dit kan Hem behagen, dit voldoet aan Zijn eis. Door Zijn komst, door Zijn offer aan het kruis zijn al die offers niet meer nodig. Geen bloed meer van dieren. Want het bloed van de Heere Jezus Christus, dát reinigt van alle zonden. Door Zijn bloed is er vergeving. Ook voor jou. Wat een wonder.

Loffer

Weet je welk offer Hij nog wel graag ziet, ook van jou? Ik lees het hier in Hebréeën (13:15): Een loffer! Dat is een vrucht van de lippen die de Naam van de Heere belijden. Dan zeg je: 'Heere, U bent mijn Heere, ik behoort aan U toe (net zoals die man bij het brandofferaltaar zei). Ik wil voor U leven, U bent alle eer, alle dank, alle aanbedding, ja heel mijn leven waard.' Dát offer van jou is aangenaam voor God. Elke dag!

Aanwijzingen en antwoorden Bijbelstudie

Heb je de intro al gedaan? (Zie een paar bladzijden eerder.) Zo niet, leuk om met de kinderen te doen voordat je met de Bijbelstudie begint of voordat je opdracht 1 doet.

Kerntekst

Psalm 66 is een loflied op de wonderwerken van God. De dichter herinnert het volk aan de daden van God. Hij belijdt hoe God het volk heeft gered. Hier in vers 13 gaat de dichter over naar de ik-vorm: Ik zal. Hij zal aan God brandoffers en gelofteoffers gaan brengen. Iemand kon in moeilijke tijden een gelofte aan de Heere doen en die inlossen met een gelofteoffer. Het is een offer waarin ook de dankbaarheid naar voren komt. Dankbaarheid aan God voor Zijn vrijwillig betoonde vriendelijkheid.

Bij het bespreken van de kerntekst kun je al vragen welke offers hier genoemd worden. Zowel het brandoffer als het gelofteoffer worden op het brandofferaltaar gebracht.

Introtekst

Lees met elkaar de introtekst. Heb je een grote plaat van de tabernakel? Wijs dan de 'deur' in de gordijnen aan. Of gebruik een plaat uit het Bijbelstudieboekje.

Als de Israëlieten 'binnen' zijn is het brandofferaltaar het eerste dat ze zien. Verder mogen ze ook niet komen.

Opdracht 1

Wat weten de kinderen van het brandofferaltaar? Je kunt ze kort iets erover laten vertellen.

Op het brandofferaltaar worden veel verschillende offers gebracht. Meestal was het een dier. Een geit, schaap, rund of twee duiven. Bij een graanoffer was het meel gemengd met o.a. olie of broden die op een speciale manier gebakken zijn.

Welke offers kunnen ze van de letters maken?

Brandoffer – Graanoffer – Schuldoffer (zondoffer) – Gelofteoffer – Reinigingsoffer – Dankoffer

Enkele offers staan in de vertelling met een paar woorden omschreven.

Kennen ze personen die in de Bijbel een offer brachten in de tabernakel?
Een bekende geschiedenis is bijvoorbeeld Elkana die elk jaar met zijn gezin naar Silo ging.

Opdracht 2

Er zijn veel psalmen waar de offerdienst in genoemd wordt. Hier staan drie psalmen of een stukje daarvan.

Psalm 26:6

- Scharen is een wat ouderwets woord. Weten de kinderen wat het betekent? De betekenis kunnen ze op het stippelijntje schrijven. = **gelovigen**
- Welke woorden uit deze psalm horen bij de offerdienst? Onderstreep die woorden.
-> **Verschijs voor Uw altaren en U met offergaven eer.**
Door het offeren komt de offeraar bij God, verschijnt hij voor Gods aangezicht. Dat zeggen we nu ook nog wel eens als we bidden, dan komen we voor Gods aangezicht.
De Israëliet die komt offeren, wil God met Zijn offer eer geven.
- De dichter is blij, verheugd als hij met andere Israëlieten bij het altaar voor Gods aangezicht komt. Hij eert daar God met zijn offergaven. Je ziet hem als het ware bezig, uit liefde geeft hij zijn offer aan de priester, hij geeft zo graag aan God.
Herken jij deze liefde? Ben jij ook zo graag in de kerk? Geef jij ook zo graag iets aan de Heere? Je eert Hem door Hem lief te hebben en blij en verheugd te zijn in Zijn dienst.
- Wanneer eer jij Hem? Het kan zowel een 'hoe' als een 'tijd' – antwoord zijn.
 - Als ik met liefde en aandacht meezing in de kerk.
 - Als ik anderen vertel over de goedheid en genade van God
 - Als ik graag naar de kerk ga
 - Als ik uit liefde iets geef aan de ander of aan God
 - ...Laat de kinderen maar met antwoorden komen.

Psalm 40:4

- Welke woorden uit deze psalm horen bij offerdienst? Onderstreep die woorden.
-> **Brandofferen, offer voor de schuld**
Dit zijn twee verschillende offers die op het brandofferaltaar gebracht werden.
- Ik = de Heere Jezus
Psalm 40 is een psalm van David. In die zin wijst 'ik' dus naar David. De HEERE heeft Davids oren geopend (doorboord, vers 7), zodat David naar de HEERE luistert en Hem gehoorzaamt. Gods werk in David is genade, onverdiend. David wil graag de wil van God doen. Daarom zegt hij: 'Zie, ik kom'.
Deze psalm wordt een Messiaanse psalm genoemd, een psalm waarin verteld wordt over / met een profetie over de Messias. De woorden 'Zie, Ik kom' zijn vervuld in Jezus Christus. Hij heeft helemaal, volkomen, de wet gehouden. In heel 'de rol' / de Bijbel is van Hem geschreven.
- Hij moest komen omdat al die offers nooit de zonden weg zullen kunnen nemen. De offers maakten de Israëliet uiterlijk rechtvaardig en rein. Totdat er weer een offer nodig was.
Het bloed van Jezus Christus brengt een eeuwige verlossing. Zijn bloed reinigt en heiligt totaal.
Zijn werk is nodig in ons leven!
- Je hebt de Heere nodig in alle dingen van het leven. 'Zonder Mij kunt gij niets doen'. Sommige kinderen zullen dit ook zeggen: 'in alles'. Vraag maar door: wat is 'alles'? Laat ze concrete situaties noemen. Maar dat betekent ook de kleine momenten op de dag. Zoals aankleden, eten, naar school gaan, met de lego spelen, ... heb jij daar de Heere bij nodig? Hoe gaat dat dan?
- Hoe merkt de Heere dat je Hem nodig hebt? De kinderen zullen al snel zeggen dat ze dan bidden. Misschien komen er wel verhalen los van momenten dat ze bang of verdrietig of bezorgd waren. Hoe kan de Heere merken dat je Hem ook nodig hebt bij het naar school gaan? Bij het spelen in huis of buiten? Bij het tafel dekken? Probeer de Heere steeds in je gedachten te laten zijn, veel met elkaar over de Heere te praten, zing met elkaar of als je alleen bent. Laat je leven vol zijn met Hem.
Als je een goede vriend of vriendin hebt, vind je het fijn om vaak bij hem te zijn. Of denk aan je lieve ouders. Zo is het ook met de Heere. Als je Hem liefhebt, wil je ook graag bij/met Hem zijn.

Psalm 116:10

- Welke woorden uit deze psalm horen bij offerdienst? Onderstreep die woorden.
-> **Geloften brengen, liefde en lof ten offer mengen**
Het gelofteoffer werd gebracht op het brandofferaltaar.
Met name een vrijwillig offer werd uit liefde en lof voor de Heere geofferd.
- De dichter voelt zich dankbaar.
- De kinderen zullen voorbeelden noemen van genezing van ziekte, diploma, jarig, baby, mooi cijfer, lekker eten, fijne vrienden, weer veilig terug van een reis, etc.
Ze zullen de Heere gedankt hebben in hun gebed.
Deze dichter belooft liefde en lof te brengen tijdens het offeren in het heiligdom.
- Dankbaarheid is niet alleen is voor het persoonlijk leven, maar ook om met elkaar bij God te brengen.
Dankbaar zijn als gezin en als kerkelijke gemeente. Sámen God loven en dienen.
Danken kan in een dankgebed, met woorden. Maar ook als je met de andere in gesprek bent: hoe praat jij over God. En zingend!

Bij het bespreken van de offers of hoe een en ander in zijn werk ging, kun je ook aan de hand van de foto's in het boekje een en ander uitleggen.

Vurig verlangen: De offeraar verlangde om bij God te zijn, Hem iets te geven, Hem te laten zien dat hij zijn leven aan God wil geven. Of, bij een schuldoffer: om te belijden dat Hij God zo nodig heeft om de schuld weg te nemen. Vurig: het offer verbrandt door het vuur.
Vurig betekent hier ook: heel erg. Heel erg verlangen. Dus een dubbele betekenis.

Opdracht 3

Zonder bloedstorting is er geen vergeving.

Laat de kinderen in tweetallen aan elkaar uitleggen wat deze tekst betekent. Enkele kinderen kun je plenair een beurt geven.

De meeste offers waren bloedig: er moest bloed vloeien. Zonder bloed, zonder offer was er geen vergeving voor hun schuld. Bij het offeren van een zondoffer legden ze de hand op de kop van het dier. Het lam werd schuldig in plaats van de offeraar. Het lam moest sterven in plaats van de offeraar. De Israëliet wist: God ziet dit offer aan en vergeeft zo mijn schuld.

Het offer van Jezus Christus was nodig om zonden te vergeven. En Zijn bloed is krachtig: het reinigt van alle zonden! Als jouw zonden niet gewassen zijn in Zijn bloed, heb je nog geen vergeving ontvangen. Buiten Jezus is er geen vergeving.

Jezus Christus geeft Zichzelf als Offerlam

Hij is gekomen, vrijwillig, geeft Zichzelf.

Als je tijd over hebt...

De punttekening wordt een afbeelding van het brandofferaltaar.

De kinderen kunnen zelf de tekening nog afmaken: draagbomen, vuur, een offerdier, een priester, etc.

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar.

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Lees onderstaande tekst. De kinderen zetten de nummers op de juiste plek. Waarschijnlijk is een viltstift het beste te zien op de plaat.

Als je deze verwerking na de vertelling doet, kun je je beperken tot de opdrachten, eventueel aangevuld met een enkele zin.

Ga je mee naar binnen?

Deze gordijnen kunnen open, dit is de deur.

- Zie jij de 'deur'? Schrijf daar een 1 in het rondje.

Zo komen we in het voorhof van de tabernakel.

De tabernakel is de grote 'tent'. Het gedeelte daarvoor noemen we de voorhof.

- Welke rondje staat in het zand van het voorhof? Schrijf daar een 2.

Iedereen doet zijn schoenen uit. Uit eerbied voor God. Want dit is een heilige plaats.

De Israëlieten die de voorhof binnengaan, komen daar om te offeren.

Ze hebben een offer bij zich. Een lam, een geit of bijvoorbeeld twee duiven.

Het offer wordt gebracht op het grote brandofferaltaar.

Het brandofferaltaar is ongeveer zo groot (afmeting van ongeveer 225 cm laten zien met je handen). Het is ongeveer zo hoog (1.35 laten zien).

- Zie jij het brandofferaltaar? Schrijf daar een 3.

Daar komt een man met een lam. Hij komt een brandoffer offeren. Dat mag 'zomaar'. Hij wil graag de Heere danken en eren en daarom dit lam aan de Heere offeren. Hij kijkt naar het altaar en dan naar het lam. Hij legt zijn hand op de kop van het lam. Hij zegt eigenlijk: 'Heere, ik ben helemaal van U en wil mijn leven helemaal aan u geven. Daarom geef ik U dit dier.

- Schrijf een 4 bij een man met een lam.

Het offerdier wordt geslacht. Het bloed wordt opgevangen in een schaal.

- Schrijf een 5 bij de priesters die het dier slachten en klaar maken om te offeren.

De priester legt het dier op het altaar. Een gedeelte van het bloed giet hij uit over het altaar.

- Schrijf een 6 bij de priester bij het brandofferaltaar.

De Israëliet kijkt naar het altaar en ziet hoe zijn héle offer verbrandt en de rook opstijgt naar God. Het is voor de Heere een heerlijke, een aangename geur. En ik weet zeker dat de Heere dit graag ziet en hoort: 'Heere, met dit offer wil ik mijn leven opnieuw aan u geven. Ik behoor aan U toe.'

Jij hoeft geen offers meer te brengen. Maar de Heere hoort deze woorden nog steeds heel graag. Stijgen deze woorden ook uit jouw hart op naar God? 'Heere, ik behoor aan U toe, ik ben van U, ik verlang ook naar Uw wil te leven.' Dan doe je eigenlijk hetzelfde als de Israëlieten met hun brandoffer.

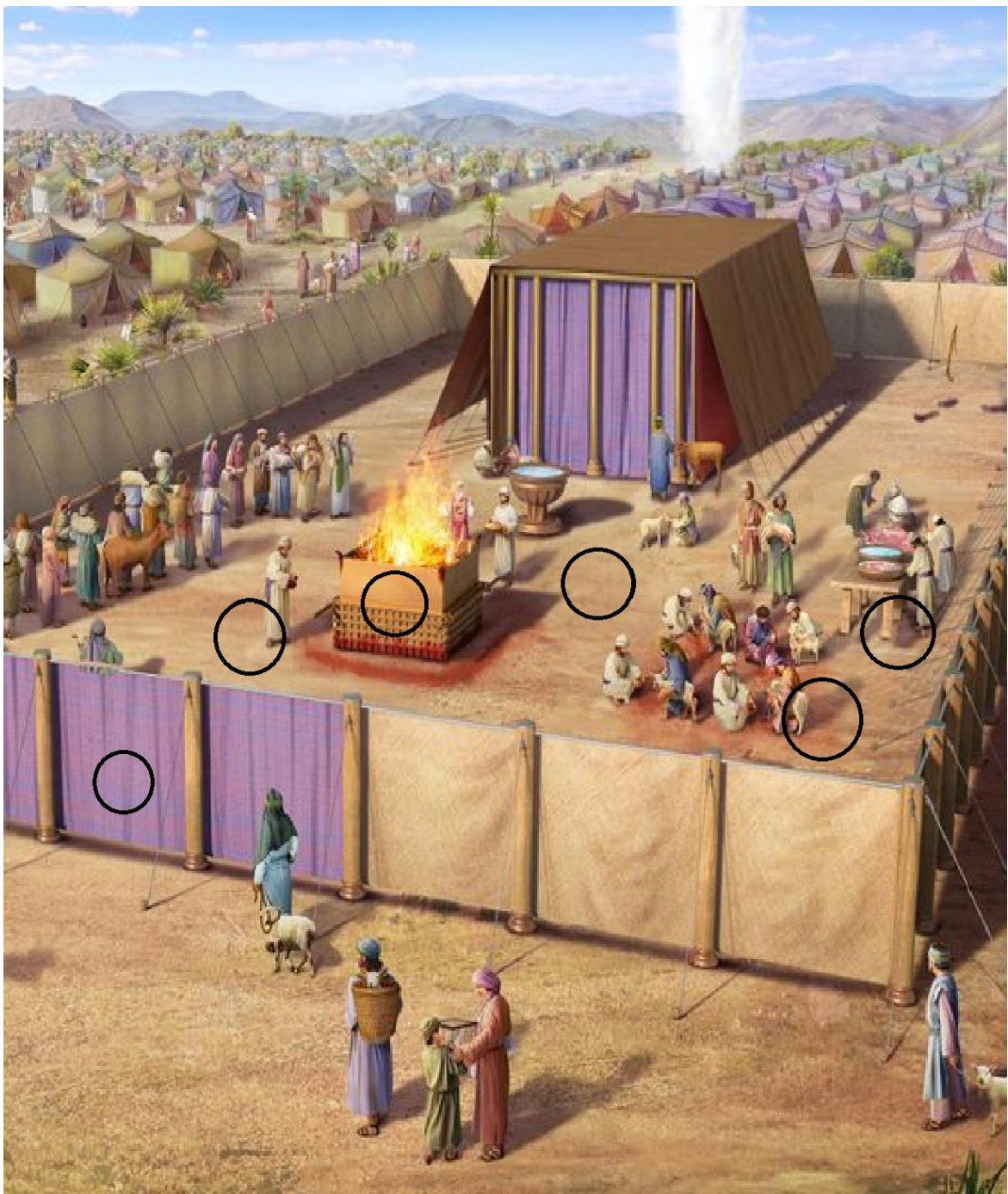

Vurig verlangen

Naam:.....

Ga je mee naar binnen? Deze gordijnen kunnen open, dit is de deur.
Zo komen we in het voorhof van de tabernakel.
Iedereen doet zijn schoenen uit. Uit eerbied voor God.
Want dit is een heilige plaats.

Luister naar de opdrachten. En vul de nummers in op de goede plek.

Verwerking

Spel: geef het cadeau door

Nodig:

- (grote) dobbelsteen
- Cadeautje voor de hele groep, iets lekkers bijvoorbeeld. Ingepakt in meerdere lagen papier / krant. Tussen elke laag een opdracht, zie beschrijving.

Om de beurt gooien de kinderen met een dobbelsteen. Wie zes gooit mag een laag papier van het cadeau afhalen. Bij elke laag komt een plaat of woord of opdracht tevoorschijn die bij het thema van de Bijbelstudie / bij het thema 'De tabernakel' past. Degene die betreffende laag papier eraf haalt, krijgt de opdracht. Hoe hoort dit woord of deze plaat bij de offerdienst?

Bijvoorbeeld:

- Plaat van kop van een lam + hand. Vraag: waarom hoort dit bij de tabernakel?
- Plaat van hoorn
- Plaat van schoenen op zand (schoenen uit want het is heilige grond)
- Wijs op de plaat van de tabernakel het ... aan.
- Hoe groot is het brandofferaltaar / laat zien hoe groot het brandofferaltaar is.
- ...

Als laatste zit er iets lekkers in voor iedereen. Of iets leuks, bijv materialen voor een kort en actief spelletje.

Bouw je eigen tabernakel

Nodig:

- 1 grote crueslidoos, 1 kleinere crueslidoos en een nog kleinere doos
- 1 flessendop
- 2 vellen wit papier
- gekleurd papier
- paars crepepapier
- goudverf
- lijmstift
- schaar
- pen

Werkwijze:

- Knip de bovenkant en de zijkant van de grote crueslidoos los. Laat de flappen aan de bovenkant vastzitten. Knip de bovenkant van de kleine crueslidoos.
- Plak wat papier aan de buitenkant van de grote doos.
- Plak knutselpapier aan de voorkant van de kleine crueslidoos om het gordijn te maken. Bedek de rest van de doos met gekleurd papier.
- Plak crepepapier aan één kant bij de opening aan de voorkant: zo kan het gordijn open en dicht.
- Verf de kleinste doos en de flessendop met goudverf. Kreukel een beetje oranje papier om vuur voor het altaar te maken en knip een klein blauw rondje om water voor het wasvat te maken.
- Plak wat bruin papier op de bovenkant van de kleine crueslidoos. Laat de zijkanten los zitten zodat dit de luifel van de tent wordt.
- Teken details met een pen erop.

Bijbelstudie Rein voor God

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Lukas 2:21-24

In deze Bijbelstudie wordt de betekenis van het koperen wasvat (zie Exodus 30:17-21) behandeld. De geschiedenis uit Lukas 2 is hierbij een 'kapstok' om aan de kinderen uit te leggen hoe het koperen wasvat gebruikt werd in de tabernakeldienst.

Doel

De kinderen...

- *weten* dat de priesters zich dagelijks moesten reinigen voor zij hun werk in de tabernakel mochten doen
- *beseffen* dat de Heere ook van hen dagelijkse reiniging vraagt, door Zijn Geest, om Hem oprecht te kunnen dienen (dit noemen we heiligmaking)
- *kunnen* benoemen wat in hun eigen dagelijks leven gereinigd moet worden.

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 6:2	Vergeef mij al mijn zonden
Psalm 24:2	Wie klimt de berg des Heeren op?
Psalm 26:2	Beproof vrij van omhoog
Psalm 51:5	Verberg Uw oog van mijn bedreven kwaad
Psalm 51:6	Verwerp mij van Uw aangezicht toch niet
Psalm 119:3	Och schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest
Psalm 130:2	Zo Gij in 't recht wilt treden
Psalm 143:10	Leer mij, o God van zaligheden
Tien Geboden:9	Och, of wij Uw geboën volbrachten

Zangbundel	Als 'k in mijn jonge leven U vergat
Zangbundel	Bron van zaligheden
Zangbundel	Create in me a clean heart
Zangbundel	Laat m' in U blijven groeien
Zangbundel	Neem mijn leven, laat het Heer
Op Toonhoogte	Hier in Uw heiligdom
Op Toonhoogte	Maak mij rein voor U

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC vr/a 86 en 91	De Heere schenkt ons Zijn Geest om, na ontvangen genade, vernieuwd te worden naar Zijn evenbeeld en in dankbaarheid aan Hem te leven, zoals Hij het wil.
NGB art. 24	Geloof brengt door de werking van Gods Geest goede werken voort als vrucht. Desondanks kunnen we er onze zaligheid niet op gronden, want al onze werken zijn

besmet door ons vlees en strafwaardig.

Exegese Exodus 30:17-21

Focus

Wie de Heere oprecht wil dienen, moet van tevoren zich hebben gereinigd.

Omschrijving focus

Het koperen wasvat was een heilig voorwerp in de voorhof van de tabernakel. Het stond, naar Gods aanwijzing, tussen de tabernakel en het koperen brandofferaltaar. Het wasvat bevatte water, waarmee de priesters hun handen en hun voeten moesten wassen iedere morgen voordat zij naar binnen gingen om dienst te doen in de tabernakel. Dit herinnert ons aan de woorden uit Psalm 24:3-4: 'Wie zal klimmen op de berg des Heeren en wie zal staan in de plaats van Zijn heiligheid? Die rein van handen en zuiver van hart is, die zijn ziel niet opheft tot ijdelheid en die niet bedrieglijk zwerft.'

Achtergrondinformatie

Het wasvat voor de tabernakel was vervaardigd door Bezáleël. Hij maakte die van de koperen spiegels die door de vrouwen waren geschonken (Ex 38:8). De vorm en grootte van het wasvat zijn niet beschreven in dit gedeelte. Het kon niet groot van formaat zijn vanwege het vervoer ervan door de woestijn.

Met de wassing van handen en voeten met water uit het wasvat is de voetwassing door de Heere Jezus te vergelijken (Joh. 13:4-14). De Heere verklaarde dat de apostelen al rein waren (behalve Judas) en dat zij alleen de reiniging van hun voeten nodig hadden, vanwege de verontreinigingen die ze onderweg opliepen. Hij deed het om te laten zien dat Hij gekomen was om te dienen en niet om gediend te worden. Zo moeten Zijn volgelingen ook zijn als mensen die elkaar dienen en niet over elkaar heersen.

Vers 17-18

Eerder hebben we gehoord dat Mozes alles moest maken naar het voorbeeld dat de Heere hem had laten zien op de berg Sinai. Dat geldt dus ook voor het maken van het koperen wasvat. Het is gemaakt met een koperen voet. Het diende voor de priesters om hun handen en voeten in te wassen. Het kreeg dus een plek in de voorhof tussen de tabernakel en het altaar. De maten van dit wasvat worden hier niet genoemd. Erg groot zoals later in de tempel in Jeruzalem kon het niet zijn. Het moest gemakkelijk te vervoeren zijn als een geheel.

Vers 19-21

Er moest dus water in worden gedaan en Aäron en zijn zonen die dienden in de tabernakel, moesten van tevoren hun handen en voeten daarin wassen. Als zij dat niet deden, zouden ze sterven. De Heere is een heilig God. Hij laat geen onreinheid toe in Zijn heiligdom. Zo zal ook niemand die onrein is het Koninkrijk Gods kunnen binnen gaan. Zonder heiligmaking kan niemand God zien. Het gebod om zich te wassen gold niet alleen Aäron en zijn zonen, maar ook hun zaad na hen.

De handen en voeten worden hoofzakelijk gebruikt bij de handelingen die plaats vonden in de tabernakel. Vandaar dat juist die beide gewassen moesten worden. Bij sommige handelingen moesten de priesters hun hele lichaam wassen, volgens Ex. 29:4 en Lev. 16:4.

Jezus werd veertig dagen na Zijn geboorte in de tempel gebracht om Hem door Jozef en Maria de Heere voor te stellen. Toen werd met Hem gedaan naar de wet van Mozes. Jozef en Maria brachten een reinigingsoffer. Na de bevalling was een vrouw veertig dagen onrein. Die periode werd afgesloten met een offer waarbij de armen onder het volk, zoals zij, konden volstaan met een paar tortelduiven of twee jonge duiven. We zien dat ook hierin Jezus was gekomen onder de wet om die te vervullen met Zijn volkomen offerande.

De echte gemeenschap met God en het dienen van Hem is alleen mogelijk wanneer wij gewassen zijn in het bloed van het Lam Gods en geheiligd zijn door de Heilige Geest. 'Als wij zeggen dat wij gemeenschap met Hem hebben en wij wandelen in de duisternis, liegen wij en doen de waarheid niet.' (1 Joh. 1:6). Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden. Zo worden we door de Heilige Doop gewezen op het feit dat we onze reinigmaking en zaligheid buiten onszelf hebben te zoeken in de Heere Jezus Christus.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat wij niet onszelf hoeven te reinigen, maar dat de Heere ons de Heilige Geest beloofd heeft om in ons te wonen en ons te heiligen.
- Belijden dat wij telkens weer zoveel zonden doen (benoem deze ook gerust concreet!) en God niet kunnen dienen zoals hij dat van ons vraagt.
- Bidden om iedere dag opnieuw gereinigd te worden van de zonden die wij doen.

Intro

Ga met de kinderen in gesprek: Wat zou jij doen als je bij de koning op bezoek mag? Zou je er dan niet voor zorgen dat je heel goed schoon bent en er mooi uitziet?

Vertelschets

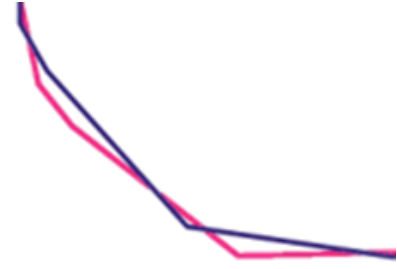
Beginzin

Het is nog vroeg in de ochtend. Priester Aäron is op weg naar de tabernakel. Vandaag mag hij weer dienen op die bijzondere plek.

Eerst wassen!

- Als Aäron het voorhof van de tabernakel binnenkomt, kijkt hij om zich heen. Recht voor hem ziet hij het brandofferaltaar staan. Daarachter, tussen het brandofferaltaar en de tabernakel, staat het koperen wasvat. Het is een kleine schaal op een voet, gemaakt van koperen spiegels. Het glimt in het schijnsel van de zon. In het wasvat zit een laagje water.
- Aäron loopt naar het koperen wasvat toe. Hij weet het: voor hij de tabernakel binnen kan gaan, moet hij eerst zijn handen en zijn voeten wassen van de Heere. Onderweg naar de tabernakel heeft hij alweer zoveel vuil aan zijn lichaam gekregen, dat moet er eerst weer afgewassen worden voordat hij God mag dienen. En zelfs al zou hij helemaal schoon zijn, moet hij zich nog reinigen. Want hij mag alleen het heilige werk in de tabernakel doen als hij zich eerst heeft gereinigd voor God. Maar hij voelt diep in zijn hart dat hij nog veel meer nodig heeft om gewassen te worden van zijn zonden. Daarom staat het wasvat hier ook.
- Priester Aäron denkt na over zijn leven. Vroeger kende hij de Heere nog niet. Althans, hij wist wel dat God er was, maar hij geloofde niet met zijn hart in Hem. Maar de Heere heeft ervoor gezorgd dat hij op een gegeven moment wél in Hem ging geloven. Hij ging zien dat hij met alle zonden die hij deed, niet paste bij de Heere. De HEERE is heilig: perfect en volmaakt. Hij doet geen zonde en kan ook niet omgaan met mensen/kinderen die wel graag zonden blijven doen.
- Priester Aäron kent nu de Heere, maar toch doet hij telkens weer zoveel dingen die God niet wil. Hij wil die dingen eigenlijk helemaal niet doen, maar toch gebeurt het telkens weer, voordat hij er erg in heeft. O ja, er is veel veranderd in zijn leven. Vroeger vond hij het fijn om veel geld te hebben, wilde hij de spullen die hij had liever voor zichzelf houden dan delen met anderen en loog hij ook weleens om er zelf beter vanaf te komen. De Heilige Geest heeft hem geleerd om die dingen niet meer te doen, en die dingen interesseren hem ook niet meer. Maar soms schiet er zomaar opeens een gedachte door zijn hoofd: Dat heb ik toch maar weer mooi gedaan, veel beter dan mijn broertje het gedaan zou hebben. Soms heeft hij helemaal niet zo'n zin om naar de tabernakel te gaan om God te dienen. Dan is hij moe en blijft hij liever nog een poosje langer slapen. Ook dat zijn zondige dingen, beseft priester Aäron. Ook met die gedachten doet hij God verdriet. Iedere dag heeft hij weer vergeving nodig van alle dingen die hij verkeerd gedaan en gedacht en gezegd heeft. Al doet hij sommige zonden niet meer of veel minder vaak, er blijven er iedere dag nog genoeg over. Ook van die zonden heeft hij vergeving nodig.
- Priester Aäron schept een beetje water uit het koperen wasvat. Hij doet zijn sandalen uit, giet het water over zijn voeten heen en maakt ze daarna weer droog. Daarna wast hij zijn handen in het water van het koperen wasvat. Zo had de HEERE gezegd dat het moest gebeuren. Als hij dat niet zou doen, kan hij de HEERE niet dienen zoals Hij dat wil. God heeft zelfs gezegd, dat iedereen die dit niet deed, zou moeten sterven. Zo belangrijk vindt Hij het dat wij doen wat Hij zegt. Hij wil graag dat wij bij Hem horen, en dat kan alleen als wij gewassen, rein zijn. Daar is water niet genoeg voor. Maar de Heere Jezus heeft Zichzelf gegeven, Zijn bloed heeft gestroomd. In de Bijbel staat: het bloed van de Heere Jezus reinigt van ALLE zonden.

- Ben jij rein? Als de Heere Jezus jouw zonden vergeven heeft, ben je rein. God ziet dan niet meer jouw zonden, maar het bloed van Zijn Zoon als Hij naar jou kijkt. Dat betekent ook dat je niet meer wilt zondigen en dat je daar je best voor doet. Maar je zult ook merken dat in je hart nog veel boosheid leeft en dat er nog zonden over zullen blijven. De strijd tegen die zonden kun je niet zelf winnen. Dat kan de Heilige Geest alleen in jou doen. Hij zal maken dat je steeds meer gaat doen wat de Heere wil. Dan ga je ook iedere dag opnieuw naar de Heere toe om de zonden die je die dag toch gedaan hebt, te belijden en bid je Hem om vergeving. Iedere dag opnieuw is het nodig om gewassen te worden! Pas als je gestorven bent, zul je helemaal ophouden met zondigen. Dan pas is het niet meer nodig om opnieuw gewassen te worden.

Brugzin

Wat priester Aäron moest doen bij de tabernakel, moesten ook de priesters doen bij de tempel. Kijk maar mee met priester Levi.

Dienen voor de Heere

- Er komen twee mensen de tempel binnen met een heel klein Kindje in hun armen. De ogen van priester Levi lichten op. Ah, die mensen willen waarschijnlijk een reinigingsoffer brengen. Dat moest, als een vrouw een kindje had gekregen. Na 40 dagen moest ze een lam en een jonge duif of twee tortelduiven offeren om weer rein te worden.
- Levi loopt naar het koperen wasvat toe en wast zijn handen en zijn voeten. Hij moet zich eerst reinigen voor hij dit offer mag brengen.
- Jozef en Maria, want die zijn het, geven twee tortelduiven aan de priester. Die willen ze graag offeren. Priester Levi loopt met de duiven naar het altaar en offert ze op de manier zoals de HEERE het voorgeschreven had (zie Lev. 1:14-17).
- Daarnaast geven Jozef en Maria vijf sikkelen aan de priester. God had immers gezegd dat alle eerstgeboren kinderen aan Hem gewijd moesten worden (Num. 3:13). Hij had ook gezegd hoe dat moest: door het betalen van vijf sikkelen (Num. 18:15-16). Ook al is hun Kindje de Heere Jezus, de Zoon van God, toch moet het ook nu gebeuren. De Heere Jezus wilde in alle dingen precies doen wat Zijn Vader wilde. Zo alleen kon Hij betalen voor de zonden.
- Als priester Levi klaar is met offeren, ziet hij dat een man het Kindje in zijn armen neemt en over Hem gaat zingen: 'Heere, nu kan ik sterven. Want ik heb U gezien, de Zaligmaker!' Opeens begrijpt hij, door wat de man zingt, dat dit de beloofde Messias moet zijn. Wat een verwondering komt er dan in zijn hart! Hij heeft zijn handen en zijn voeten moeten wassen om de Heere te kunnen dienen, maar het Kindje dat hij nu ziet, heeft zijn hart gewassen van alle zonden die daar telkens weer in naar boven komen.

Slotzin

Levi is rein voor God, maar heeft ook steeds weer reiniging en vergeving nodig. Ben jij rein voor God? Noem je zonden heel concreet voor de Heere. Bid dat Hij de zonden zal afwassen, zal vergeven. Voor het eerst, maar ook elke dag weer opnieuw. Dat kan! Wat een genade! Het bloed van Jezus Christus reinigt ook jou van alle zonden. Door Hem - alleen door Hem, ben je rein voor God!

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

Het wasvat is gemaakt van **koper**.

In het wasvat zit **water**.

Het wasvat staat tussen de tabernakel en het **altaar**.

Aäron en zijn zonen moeten hun **handen** en hun **voeten** wassen.

Ze moeten dit doen voordat zij de Heere **dienen** door te offeren.

Een priester die offert zonder te wassen, moet **sterven**.

Opdracht 2

Het wolkje met de zin 'Zelfs het denken aan iets wat de Heere niet wil, is zonde' mag ingekleurd worden. Bespreek met de kinderen dat niet alleen de verkeerde dingen die zij doen, maar zelfs het denken aan die dingen zonde is en

door de Heere verafschuwd wordt! Maak het concreet: denken dat je beter bent dan een ander, of nadenken of je wel of niet een snoepje uit de snoeptrommel zult pakken zonder dat mama het wil, is zonde. Het is onmogelijk voor ons om niet te zondigen, ook niet als we een nieuw hart hebben gekregen. De zin 'Als ik maar goed mijn best doe, lukt het me om altijd te doen wat de Heere wil' is daarom niet waar. Zelfs de gedachte aan iets zondigs maakt ons al onrein. Deze opdracht is bedoeld om de kinderen zich daarvan bewust te maken. In eigen kracht kunnen we niet rein zijn (al hebben we ons zeker wel in te spannen!). Dat wordt enkel in ons gewerkt door de Heilige Geest. Bespreek met de kinderen dat het gebed om de Heilige Geest daarom zo nodig is. De Heere vraagt immers wel die heiligheid van ons. Hij kan geen gemeenschap hebben met de zonde. De zin 'Als je maar een nieuw hart hebt, maakt het niet uit of je nog zonde doet' is daarom ook niet waar (zie ook Romeinen 6:1-2). Iedere zonde die we doen, is tot oneer van Hem en met iedere zonde die we doen, verbreken we weer de gemeenschap met de Heere. De Heere vraagt van ons om goede werken te doen, uit dankbaarheid.

Opdracht 3

Bij 'wel rein' horen: vertellen over Jezus, opkomen voor iemand die gepest wordt, de minste zijn, dankbaar zijn, de Heere geen verdriet willen doen, leven voor God, de Heere eren in wat ik doe en zeg.

Bij 'niet rein' horen: gehecht aan speelgoed, geen zin om naar de kerk te gaan, uitschelden, denken dat je beter bent dan een ander, je zonden niet belijden, mopperen op het weer.

Wellicht weten de kinderen zelf ook nog dingen te noemen die bij 'wel rein' of bij 'niet rein' horen.

In de bespreekvragen worden de kinderen gestimuleerd om het voorgaande toe te passen op hun eigen leven. Wat is daarin dat niet past bij 'rein voor God'?

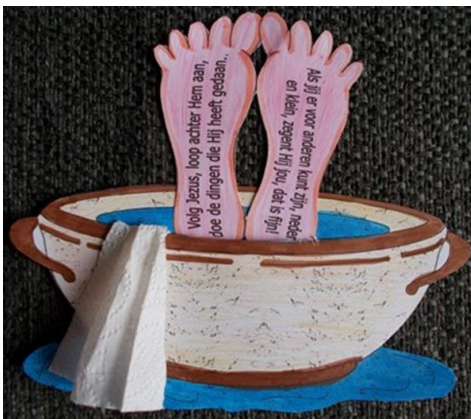
Het is zo erg als die dingen er zijn, omdat de Heere heilig is. Laat dat duidelijk naar voren komen. Hij kan geen gemeenschap hebben met zonde. Het is tot oneer van Hem en tot schade voor onszelf. Iedere zonde die wij doen, maakt dat de gemeenschap met Hem verbroken wordt.

Wij kunnen niet in eigen kracht de zonden laten. De Heilige Geest is aan ons beloofd toen wij gedoopt zijn. Hij wil in ons wonen en ons tot lidmaten van Christus heiligen. Stimuleer de kinderen om aan het begin van iedere dag te bidden of Hij hen die dag wil reinigen van zonden (benoem deze ook concreet). Daarbij mogen we de Heere ook herinneren aan de belofte van de Heilige Geest die Hij ons gaf. Daarnaast is het ook belangrijk om aan het eind van iedere dag te belijden wat er verkeerd is gegaan en te bidden om vergeving (zie 1 Joh. 1:9).

Verwerking

Bouwplaat koperen wasvat

Knutsel jouw eigen koperen wasvat. Via deze link kun je het materiaal en de beschrijving hiervoor downloaden: <https://www.bijbelsopvoeden.nl/wp-content/uploads/BouwplaatTabernakel.pdf>

Voetwassing

Via de link

<https://www.gelovenisleuk.nl/knutsel>

[en/40-bijbelverhalen/604-nederigheid-voetwassing#gsc.tab=0](https://www.gelovenisleuk.nl/knutsel/en/40-bijbelverhalen/604-nederigheid-voetwassing#gsc.tab=0) kun je verschillende werkbladen downloaden voor een knutselwerkje over de voetwassing. Maak zelf een keuze welk werkblad je wilt gebruiken.

Beschrijving:

- Kleur de kom in
- kleur de voeten in
- knip de kom en voeten uit
- knip de stippellijn in de kom open
- schuif de voeten erin en zet ze aan de achterzijde desnoods vast.

Handlettering

Er staan verschillende teksten in de Bijbel die te maken hebben met het thema van deze Bijbelstudie. Laat de kinderen deze handletteren. Of, bij wat jongere kinderen, handletter deze vooraf zelf en laat de kinderen deze tijdens de club inkleuren. Kies bijvoorbeeld één van de volgende teksten:

- Psalm 51:12: Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vasten geest.
- 1 Petrus 1:16: Zijt heilig, want Ik ben heilig.
- Ezechiël 36:27: En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen.
- Psalm 143:10: Leer mij Uw welbehagen doen, want Gij zijt mijn God; Uw goede Geest geleide mij in een effen land.

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Kleur de plaat mooi in en zing de psalm daarna met elkaar.

Psalm 143 vers 10

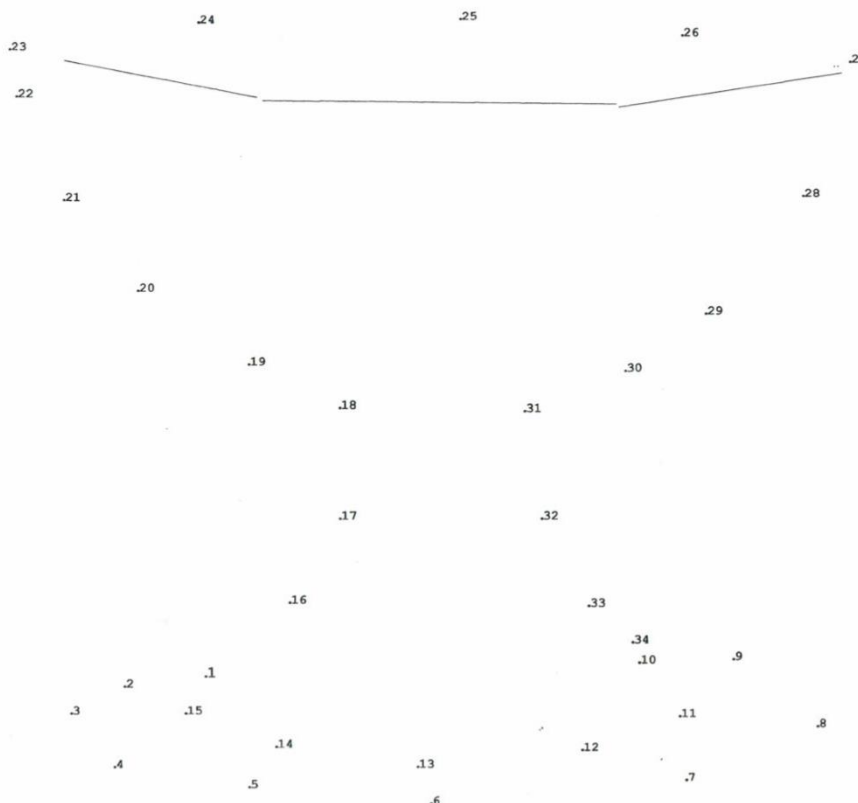
Leer mij, o God van zaligheden,
Mijn leven in Uw dienst besteden;
 Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand;
[= pak]
 Uw goede Geest bestier' mijn schreden,
[= laat Uw Geest mijn voetstappen besturen]
 En leid' mij in een effen land.
[= vlak]

God maakt zalig, reëdt, verlost van de zonde

Deze Psalm is een gebed of je voor de Heere mag leven en doen wat Hij wil. Je bidt of de Heilige Geest je wil leiden naar de hemel.

© www.bijelsopvoeden.nl en @janine_tekent

Trek een lijn tussen de nummers van de punttekening. Begin bij 1 – 2 – 3 enz.

Bijbelstudie Een aangename geur voor God

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Lukas 1:5-25

Als je dit gedeelte gaat vertellen, kun je beter een ander gedeelte met de kinderen lezen. Dan horen ze niet twee keer hetzelfde. Kies een gedeelte over het gebed of waar het reukofferaltaar in voorkomt. Bijvoorbeeld: Psalm 141 of Exodus 30:1-10.

Doel

De kinderen...

- *weten* dat het reukaltaar een beeld is van de gebeden van de Israëlieten, die gereinigd en verzoend moesten worden
- *beseffen* de waarde van het gebed voor God (belangrijkste deel van 'dankbaarheid')
- *kunnen* zelf een gebed doen (in de groep)

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 65:1 De lofzang klinkt uit Sions zalen
Psalm 141:1 'k Roep, HEER', in angst tot U gevloeden
Psalm 141:2 Mijn beê met opgeheven handen
Psalm 143:1 O HEER', wil mijn gebeden horen
Psalm 145:6 De HEER' is recht in al Zijn weg en werk

Zangbundel Heer' ik kom tot U
Zangbundel Jezus Christus, ik aanbid U
Zangbundel Lees je Bijbel, bid elke dag
Op Toonhoogte Een wijs man bouwde zijn huis op een rots, vers 3 (daar staat: En de zegen daalt dan neer en 't gebed stijgt op)
Op Toonhoogte Heerlijk is Uw Naam
Op Toonhoogte Ik kom in Uw heiligdom binnen

Geloofsleer

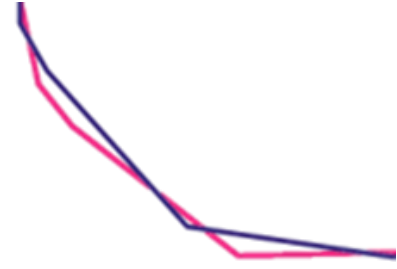
In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC zondag 45-52 Met name vr/a 116 en 117, waar staat dat het gebed 'het voornaamste stuk der dankbaarheid is, welke God van ons vordert' en 'dat Hij ons gebed (...) om des Heeren Christus' wil zekerlijk wil verhoren'.

DL 3/4, art. 8 Hier wordt uitgelegd dat het God aangenaam is, dat de geroepenen tot Hem komen, en dat hen 'die tot Hem komen en geloven, de rust der zielen en het eeuwige leven' beloofd wordt.

NGB art. 26 Hier wordt beschreven dat wij alleen tot God kunnen komen door de enige Middelaar en Voorspraak, Jezus Christus. Het reukofferaltaar is dus niet meer nodig! En wij moeten 'onze

gebeden niet op onze waardigheid voordragen, maar alleen op de uitnemendheid en waardigheid van onze Heere Jezus Christus, wiens rechtvaardigheid de onze is door het geloof.'

Exegese Exodus 30:1-10

Focus

In Exodus 30 geeft de HEERE bevelen voor het reukofferaltaar. Eerst is een bouwtekening van dit altaar geboden (vers 1-6), daarna is het gebruiken van dat altaar vermeld (vers 7-10).

Vers 1-6

Het reukofferaltaar kan zich qua afmetingen niet meten met het brandofferaltaar. Echter is het wel veel kostbaarder dan het brandofferaltaar. De afmetingen zijn qua lengte en breedte vierkant, plusminus 50 x 50 cm, de hoogte beslaat het dubbele van een zijde, namelijk ongeveer 100 cm. Het reukofferaltaar wordt niet met koper maar *met louter goud* overtrokken! Of het nu gaat om de vier hoornen van dit altaar, of de ringen, of de draagbomen, alles moet met goud worden overtrokken. Hoe dichterbij het heilige der heiligen, hoe beproefder de bedekking en het materiaal waarmee hout overtrokken wordt. De twee gouden draagringen aan iedere kant van het altaar moeten bevestigd worden onder 'de krans' of onder 'de tafel', dat is de bovenkant van het altaar. Waar het altaar moet worden geplaatst, is gezegd: voor het voorhangsel, voor de ark van de getuigenis, voor het verzoendeksel. Heel nauw is de plaatsing in het verband gebracht met de ontmoeting met God, daar waar Hij komen zal. Het reukofferaltaar is diep in het heiligdom geplaatst, veel dieper dan het brandofferaltaar. Staat het brandofferaltaar tegenover de ingang van het heilige, het reukofferaltaar daarentegen staat *in het heilige* en wel dichtbij het voorhangsel van het heilige der heiligen. Voor het verzoendeksel: dus de lieflijke reuk gekaderd binnen de verzoening. Het reukoffer is een zinnebeeld van de gebeden van de Zijnen (Psalm 141) die gereinigd en verzoend moeten worden.

Vers 7-10

In de resterende verzen volgt Gods bevel van het priesterwerk. Aäron, uitverkoren voor het dienstwerk, moet de voorgeschreven handelingen verrichten. Iedere *morgen en avond een wierookoffer* gebracht, een opdracht uitgevoerd ten tijde van het in orde maken van de lampen (Exodus 27:20-21; Exodus 25:37v.). Alleen wierook is toegestaan en op de Grote Verzoendag wordt het bloed van het zondoffer op iedere hoorn van het altaar gesprenkeld.

Exegese Lukas 1: 5-17

Vers 5-7

Gods inzetting geniet aanzien en eerbiedige naleving is tastbaar. Ook wanneer de tijd van Jezus' geboorte nadert is de inzetting van priesters nageleefd. God houdt tastbaar de tempeldienst in stand en gaande. Twee mensen, Zacharias en Elizabeth, leven vroom en in diepe afhankelijkheid van God, zij zijn levende bewijzen hoe God Zijn woorden gedenkt en bewaart. In het leven van Zacharias en Elizabeth gaan grote dingen gebeuren maar niet bedoeld voor de privésfeer maar met het oog op het *Koninkrijk van God*.

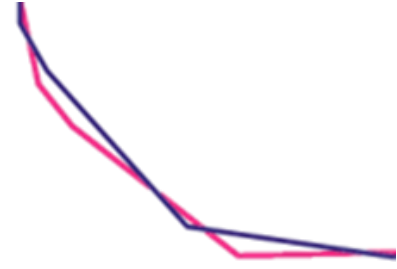
De Heere zendt Zijn engel dan ook niet naar het huis van de twee oude mensen maar naar *Zijn tempel*, de tempel des Heeren, daarbinnen naar de specifieke plaats van *het heilige* waar priesters dienst doen en het reukwerk offeren, om daar ook aan te kondigen dat *straks Gods Zoon Die mens wordt als de Hogepriester in het heilige der heiligen* dienst zal doen, voor eens en altijd.

Vers 8-10

Zacharias beleeft een geweldige zaak in zijn leven: God verkiest hem om *het reukoffer* in het heilige te brengen! Hij zal vast en zeker zijn wekdiensten in de tempel twee keer in een jaar verricht hebben (vers 8), nu valt het bijzondere hem ten deel dat ook hij in het heilige het reukwerk mag gaan brengen (vers 9) en hij is in zijn verkiezing werkzaam bij het reukofferaltaar (vers 10). Onvergetelijk in het leven van een priester, zeer bevoorrecht door de Heere. Geloofd zij God!

Het reukofferaltaar! In de geschiedenis met de twee rechtvaardig verklaarde mensen Zacharias en Elizabeth is dit belangrijk, bij de geboorte van Johannes de Doper als wegbereider van en tot Christus is dit van betekenis. Grote dingen gebeuren onder Zacharias' wondere dienstdienst. Hij bedient het priesterambt *voor God* (vers 8) en

nadrukkelijk gaat hij de tempel *van de Heere* binnen (vers 9). De toevoeging ‘van de Heere’ is veelzeggend, onderstreept nog eens wat en waar het gaat gebeuren. Straks is het niet anders met Johannes, wiens naam uitdrukt Wie God is in Zijn grote genade en wat hijzelf als dienstknecht genadig heeft te doen, Johannes is iemand die groot is *voor de Heere* (vers 15).

Vers 11-17

Het is opmerkelijk en treffend dat de verschijning van de engel plaatsvindt *aan de rechterkant van het reukofferaltaar* (vers 11). De engel gaat nadrukkelijk bij het altaar staan! Dáár spreekt de engel: *Uw gebed is verhoord!* Juist waar over ‘uw gebed’ wordt gesproken is het niet onbelangrijk maar moet erop worden gewezen en het dient te worden onderstreept: de engel spreekt daar bij het reukofferaltaar, terwijl buiten het volk ter ure van het reukoffer *bidt, in gebed is* (vers 10)! De verhoring van het gebed van Zacharias en het volk staat in de verzen 13-17 te lezen. God gaat Zijn woorden vervullen, Hij doet dat op Zijn manier.

Bij het reukofferaltaar gaat het om ‘het leven voor God’, Johannes zal voor de Heere gaan. Zijn leven zal geheel en al in dienst van de Heere staan, met de Heilige Geest vervuld zijn van de moederschoot aan. Hij zal toerusten en voorbereiden, het volk klaarmaken om de komende Heere te ontmoeten (vers 17). Het gaat om een leven dat ‘de reuke des levens’ verspreidt.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat de Heere Jezus voor ons bidt, dat wij geen offers meer hoeven te brengen om onze gebeden te doen
- Belijden dat onze harten/levens zondig zijn en onze gebeden en alles wat we denken, zeggen en doen verzoend moet worden om voor Gods aangezicht te kunnen bestaan
- Bidden voor wat de kinderen aandragen (zie opdracht 5 uit het Bijbelstudieboekje)

Intro

Als een man en een vrouw van elkaar houden, dan willen ze graag trouwen. Zodat ze veel samen kunnen zijn, met elkaar kunnen praten en naar elkaar kunnen luisteren. Net zo is het met God en Zijn kinderen: God wil graag naar Zijn kinderen luisteren en Hij wil ook graag dat ze tegen Hem praten. En andersom: als je van God houdt, wil je graag alles tegen Hem vertellen en naar Hem luisteren.

Vóórdat de Heere Jezus op aarde was gekomen, konden de Israëlieten alleen met God praten in de tabernakel en later in de tempel en nádat ze een offer gebracht hadden om te laten zien dat ze vergeving van hun zonden nodig hadden. Nu de Heere Jezus is gestorven voor onze zonden, hoeven wij geen offers meer te brengen, maar mogen we zomaar op elk moment tot God bidden om Hem alles te vertellen.

Vertelschets

Beginzin

Het is een paar maanden, misschien een jaar vóór de geboorte van de Heere Jezus, dat Zacharias in de tempel is. Zacharias is een priester en vandaag is het zijn beurt om te offeren op het reukofferaltaar.

Wie is Zacharias?

- Zacharias is een oude priester, hij is een knecht van God, hij werkt in de tempel.
- Hij is al lang geleden getrouwd met Elizabet. Helaas hebben ze geen kinderen gekregen, maar toch staat er in de Bijbel dat ze samen rechtvaardig waren voor God (!), ze deden alles wat de Heere het volk Israël had geboden te doen. Ze deden het zelfs **onberispelijk**, staat in de Bijbel! Dat betekent dat er niets verkeerd aan was, ze deden alles precies zoals God het gezegd had.
- *Kun jij dat ook zeggen over jouw leven? Dat je onberispelijk doet wat God wil? Ook als Hij je misschien niet geeft wat jij graag hebben wilt?*

Wat gebeurt er?

- Het is vandaag voor Zacharias een hele bijzondere dag, hij is uitgeloot om het reukoffer te brengen. Iedere morgen en iedere avond moet er een reukoffer voor de Heere God geofferd worden, op het reukofferaltaar. Zo heeft de Heere dat gezegd tegen het volk Israël. Op het reukofferaltaar mocht geen ander offer gebracht worden, alleen die heerlijk geurende wierook moest opstijgen tot God. Samen met de gebeden van het volk.
- (Als je na afloop van dit verhaal géén gebruik maakt van het bijbehorende bijbelstudieboekje, kun je hier eventueel wat uitgebreider stil staan bij hoe het reukofferaltaar eruit zag. Zie hiervoor de antwoorden op vraag 1A in het vervolg van dit leidingdeel, onder het kopje 'Antwoorden Bijbelstudie'.)
- Zacharias heeft de zalf bij zich, die heerlijk ruikt (Ex. 30:34), en terwijl het volk buiten bidt, is Zacharias bij het reukofferaltaar om het aan te steken. Iedereen is eerbiedig, want het is een heilig offer voor de HEERE.
- Plotseling schrikt Zacharias heel erg: er staat een engel naast het altaar!
- Dan begint de engel ook nog te praten tegen hem: 'Wees niet bang, Zacharias, want je gebed is verhoord! Uw vrouw Elizabet zal een zoon krijgen en u moet hem Johannes noemen. U zult er heel blij mee zijn en heel veel andere mensen ook, want hij zal een profeet zijn als Elia, veel mensen zullen zich door hem bekeren tot God.'
- Zacharias gelooft de engel eigenlijk niet: Elizabet en hij zijn toch al zo oud? Zullen zij nu na zoveel jaren nog een kind krijgen? Moet hij dit woord van de engel echt geloven?
- De engel geeft Zacharias een bewijs, dat het echt zal gebeuren wat hij heeft gezegd. Omdat Zacharias het woord van de engel niet geloofde, zal hij niet meer kunnen spreken totdat het beloofde kindje, Johannes, geboren zal zijn. En zo gebeurt het ook.
- Het volk, dat buiten staat te bidden, wacht op Zacharias. Ze wachten en wachten, maar het duurt lang! Wat zou er aan de hand zijn? Eindelijk komt Zacharias naar buiten, maar het volk ziet aan Zacharias dat er iets gebeurd is in de tempel: Zacharias wenkt hen toe en kan helemaal niets zeggen. Hij is stom, precies zoals de engel had gezegd.
- Zacharias gaat naar huis en ook daar gebeurt precies wat de engel hem had verteld: zijn vrouw Elizabet raakt in verwachting. Samen krijgen Zacharias en Elizabet op hun hoge leeftijd een kindje, wat een wonder!

Slotzin

God heeft het gebed van Zacharias en Elizabet verhoord, zelfs toen Zacharias de woorden van de engel niet wilde geloven! God wil ook jouw gebed verhoren, geloof je dat?

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

De antwoorden op deze vragen staan in Exodus 30. Vraag A en B zijn te vinden in vers 1-6. Als het voor de kinderen te moeilijk is om de antwoorden zelf op te zoeken in hun Bijbel, is het ook een optie om de groep in vijf subgroepen te verdelen, ieder groepje een vraag te laten beantwoorden en het antwoord te laten delen met de andere groepjes. Een ander idee is de betreffende Bijbelteksten uit te typen op een A4-tje of te noteren op een whiteboard o.i.d.

LET OP! Welke optie je ook kiest, de teksten waar de antwoorden te vinden zijn, staan niet vermeld in het Bijbelstudieboekje, dus moeten door jou aan de kinderen doorgegeven worden!

- VORM** - Exodus 30:2 – Vierkant, neem een meetlint mee om de vorm en afmetingen van het reukofferaltaar inzichtelijk te maken: de lengte en breedte waren ong. 50cm en de hoogte 100cm.
HOUT - Exodus 30:1 – Sittimhout, is hetzelfde als acaciahout
KLEUR - Exodus 30:3 – Goud. Zegt iets over de waarde van het reukofferaltaar: hoe dichterbij het heilige der heiligen, hoe mooier en waardevoller het materiaal moest zijn. Zie exegeese.
- Exodus 30:6 – Voor het voorhangsel tussen het heilige en het heilige der heiligen, zie ook bij KLEUR.
- Exodus 30:34 – Naar mirresap, onice, galban en zuivere wierook. Benadruk in het nabespreken hoe het reukwerk gemaakt moest worden: het moest speciaal gemaakt worden voor het offer. Als iemand het wilde maken voor zichzelf, om de lekkere geur, om er af en toe aan te ruiken: diegene moest uitgeroeid worden! Zo'n hoge straf stond daar op en zó heilig was het reukwerk/-offer voor de Heere!

Opdracht 2

- Mijn gebed** worde **gesteld** als reukwerk voor Uw **aangezicht**, de **opheffing** mijner handen als het **avondoffer**.

- B. Het gebed wordt vergeleken met het reukwerk, het opheffen van onze handen tot God. Kom bij het nabespreken terug op antwoord 1C. Zo heilig als het reukwerk voor de Heere was, zo heilig zijn ook onze gebeden. Gaan wij ook op die manier met onze gebeden om? Hoe kun je dat doen? Bedenk tegelijk dat zoals over het reukofferaltaar ééns per jaar verzoening gedaan moest worden, dat ook onze gebeden verzoend moeten worden. Een kind van God mag weten dat zijn/haar zonden, ook in het bidden, verzoend zijn!

Opdracht 3

Omdat Hij onze Vader wil zijn, en ons wil geven wat wij nodig hebben. Zoals aardse vaders hun kinderen goede gaven geven, zo zal Hij ook ons Zijn Geest geven als we Hem daarvoor bidden. We hebben Zijn belofte: Bidt, en u zal gegeven worden (Lukas 11:9). Daarom mogen we al onze begeerten bij Hem bekend maken, door bidden en smeken, met dankzegging (Filippenzen 4:6). En als we soms niet weten wat we moeten bidden, of hoe we moeten bidden: dan bidt de Geest Zelf voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen (Romeinen 8:26).

Opdracht 4

MESLNPA à PSALMEN.

Opdracht 5

Laat de kinderen een gebedspunt opschrijven en als ze willen, dit in de groep delen. Verzamel de genoemde gebeden en sluit daar de Bijbelstudie en/of clubbijeenkomst mee af. Het is aan jou als groepsleider om te bepalen of jij het gebed doet, je dit door een kind laat doen of dat ieder kind zijn/haar eigen gebedspunt inbrengt. Deze vraag beantwoordt hiermee aan het doel 'De kinderen kunnen zelf een gebed doen (in de groep)'.

Verwerking

Luchtverfrisser maken

Benodigdheden:

- Jampotje of kleine weckpot
- Baking soda
- Etherische olie
- Waxinelichtjes
- Knutselspulletjes voor het versieren van de potjes, zie stap 1

Bereiding:

Maak je eigen geurpotje als volgt.

Stap 1: Neem een jam- of weckpotje en laat de kinderen deze versieren met bv. glasverf, crèpepapier, bloemetjes, stickers, touwtjes of draad, een etiket...

Stap 2: Vul de potjes voor de helft met baking soda.

Stap 3: Voeg hieraan een aantal druppels (naar smaak) etherische olie aan toe die je lekker vindt ruiken.

Stap 4: Plaats in het midden van de baking soda een waxinelichtje.

Stap 5: Wanneer je het kaarsje aansteekt, zal de geur van de etherische olie zich snel verspreiden.

Ook zonder kaarsje een prima luchtverfrisser. Vergeet niet om de deksel er af te doen als je de baking soda luchtverfrisser gebruikt.

Een ander idee is geurolie zelf te maken, hiervoor zijn verschillende 'recepten' te vinden via google. Daar zijn wel meer kosten aan verbonden, dus dat is misschien meer geschikt voor kleinere groepen.

De bloem die vanzelf open gaat

Je vouwt de bloemblaadjes van een papieren bloem waarop de kinderen een gebed hebben geschreven, voorzichtig dicht en leg de dichtgevouwen bloem in een schoteltje met water. Al binnen dertig seconden vouwt de bloem zich open en wordt het gebed zichtbaar. Op dezelfde wijze mogen wij weten dat de Heere God ons gebed wil verhoren, zelfs al zien wij alleen maar dichtgevouwen blaadjes.

Werkwijze:

- Teken een bloem op een wit vel A4-papier en kleur de bloem in met gekleurde potloden (viltstiften lopen uit). Je kunt deze bloemen ook [via deze link](#) downloaden of ze zelf ontwerpen. Je kunt een gebed in het rondje in de bloem schrijven of misschien wel een mooie boodschap van de Heere God voor iemand anders.
- Knip de bloem voorzichtig uit. Des te voorzichtiger, des te beter.
- Vouw de bloemblaadje een voor een over elkaar. De bloem opent op verschillende wijze afhankelijk van hoe je de blaadjes vouwt.
- De bloem moet er nu ongeveer zo uit zien ----->
- Giet een theelepel water in een schoteltje.
- Leg de bloem in het water in het schoteltjes en de blaadjes gaan zich onmiddellijk openen... een beetje zoals een echte bloem opengaat!
- Al snel zullen de blaadjes helemaal open zijn en wordt het glimlachende gezicht of het gebed of de naam van de person waarvoor je bidt zichtbaar aan de binnenkant.
- De bloem zal zich in ongeveer dertig seconden volledig openen (het hangt af van het papier dat je gebruikt).

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Een aangename geur voor God

Naam:.....

Waar bid jij om? Teken dat in de wolkjes rond de biddende handen.

Bijbelstudie Geef jij licht?

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Exodus 25:31-40

Doel

De kinderen...

- *weten* dat de kandelaar als lamp in de tabernakel altijd brandde, als teken van Gods aanwezigheid
- *beseffen* dat je door geloof in God Zijn beeld weerspiegelt
- *kunnen* leren dat ze Gods licht laten schijnen in de wereld om hen heen.

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de kinderen met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 22:16	Zij komen aan, door Godd'lijk licht geleid
Psalm 116:7	Wat zal ik, met Gods gunsten overlaân
Psalm 116:8	Nu zal ik voor de weldaân, die 'k genoot
Morgenzang:5	Verlicht ons hart, dat duister is
Avondzang:1	O grote Christus, eeuwig Licht
Avondzorg:7	O Vader, dat Uw liefd' ons blijk

Op Toonhoogte	God enkel Licht, voor Wiens gezicht
Op Toonhoogte	Heer, Uw licht en Uw liefde schijnen
Op Toonhoogte	Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht
Op Toonhoogte	Maak ons tot een stralend licht voor de volken

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC zondag 1	"...en Hem voortaan te leven...": dat we als een lichtend licht mogen leven voor de mensen om ons heen.
NGB art. 24	Door het doen van goede werken weerspiegelen wij het licht van Christus.

Exegese Exodus 25:31-40

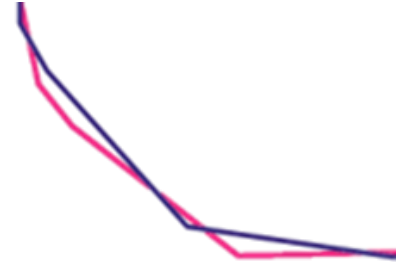
Focus

De gouden kandelaar geeft licht in het heilige als teken van Jezus Die het Licht der wereld is en de christenen die dit licht laten schijnen zodat anderen hun goede werken zien en de hemelse Vader verheerlijken.

Omschrijving focus

De gouden kandelaar met zeven lampen, ook wel de menorah genoemd, geeft licht in het heilige van de tabernakel. Deze kandelaar wordt ook wel 'de lamp van God' genoemd in 1 Sam. 3:3. De kandelaar was, net als andere dingen in de tabernakel, gemaakt naar het voorbeeld dat de Heere aan Mozes getoond had. De kandelaar stond in het

eerste gedeelte van de tabernakel recht tegenover de tafel van de toonbroden. Als de priester binnenkwam, stond de kandelaar links in het heilige.

Achtergrondinformatie

De kandelaar was van één stuk zuiver goud gemaakt. Op een voetstuk stond de kandelaar met een schacht waaruit aan weerskanten drie rieten of takken ontsprongen. Elke tak had drie schaaltes in de vorm van amandelbloemkelken. Elke kelk bestond uit een knop en bloesem (Ex. 37:19). Aan de hoofdschacht zelf zaten vier bloemkelken in de vorm van amandelbloesem, met hun knoppen en bloesems (Ex. 37:20). Onder elk van de drie paren armen zat een knop. De kandelaar wordt dus als een bloeiende plant of boom voorgesteld. Uit de stam komen de takken met knoppen en bloesems. Bovenop de schacht en de armen staan zeven losse lampjes (Ex. 37:23) met hun oliepitjes naar voren gericht.

In Rom. 6:5 zegt Paulus dat wij met Christus één plant zijn geworden, met Hem verenigd zijn. Dit beeld vinden we terug in de kandelaar. De armen van de kandelaar komen uit de schacht als takken uit een stam en zijn er één geheel mee. Je mag ook denken aan de gelijkenis van de ware wijnstok, Johannes 15. Jezus is de ware Wijnstok en Zijn discipelen zijn de vruchtdragende ranken die één zijn met Hem.

Bij de kandelaar horen snuiters en vuurbakjes. Die werden gebruikt voor het onderhoud dat steeds nodig is om de lampen te laten branden. Om te kunnen branden, worden de lampjes voorzien van zuivere olijfolie uit gestoten olijven gemaakt. Olie is een zinnebeeld van de Heilige Geest. Alleen door de Geest geven wij licht.

Vers 31-36

De kandelaar zorgt voor licht in de ruimte waarin die staat. In het heilige zijn geen ramen. Er komt geen licht van buiten naar binnen. Het is het beeld van de duisternis waarin wij door de zondeval zijn terechtgekomen. De kandelaar is gemaakt uit zuiver goud van ongeveer 40 kilo. Uit de schacht komen aan iedere kant drie armen of rieten. Op de schacht komt ook een arm, zodat er in totaal zeven armen zijn. Zeven is het getal van de volheid en volmaaktheid. Deze kostbaarheid en volmaaktheid komt ook tot uiting in de versieringen met amandelbloesems. De kandelaar wordt als een bloeiende en vruchtbare boom voorgesteld. Amandelboom hangt samen met het Hebreeuwse woord 'waken'. De kandelaar is zo symbool voor plant, licht en waakzaam zijn. Dit geeft aan de rijkdom van het onderwerp dat het licht geeft. Het is het beeld van de rijkdom die er te vinden is in het volbrachte werk van de Heere Jezus Christus. Het is ook het beeld van de Heilige Geest Die Christus' werk op aarde voortzet. In Openbaring 3 wordt Jezus voorgesteld als 'Hij Die de zeven Geesten van God heeft'.

Vers 37-40

Bovenop de schacht en de armen staan zeven losse lampjes (Ex. 37:23) met hun oliepitjes naar voren gericht. Bij de kandelaar horen snuiters en vuurbakjes. Die zijn ook van zuiver goud gemaakt. De blusbakjes worden gebruikt om de verkoolde lampenpitten te blussen. In Openbaring 2 en 3 zien we Christus in verband met de zeven gemeenten in Klein-Azië. Hij wandelt in het midden van de zeven gouden kandelaars. Hij beoordeelt en verbetert de kandelaren, de zeven gemeenten.

De maten ontbreken. Volgens de rabbijnse uitleg was de standaard 18 handbreedten = drie el hoog en bedroeg de afstand tussen de twee uiterste lampen twee el. In ieder geval moet de standaard hoger zijn geweest dan de tafel, omdat anders het gebruik niet effectief was.

Boven op alle armen en het middenstuk worden olielampjes aangebracht, waarvan de pitten naar dezelfde kant gericht zijn, zodat het licht aan één kant valt (vers 37).

Om te kunnen branden, worden de lampjes voorzien van zuivere olijfolie uit gestoten olijven gemaakt. Olie is een zinnebeeld van de Heilige Geest. Alleen door de Geest geven wij licht. Dat licht heeft te maken met Christus, Die het Licht van de wereld is. Wanneer we ons licht laten schijnen, laten we iets van Christus in ons zien naar buiten toe. Jezus is het Licht der wereld. Hij kwam in de duisternis van ons leven om ons te trekken uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. En wie in dit Licht wandelt, behoort ook tot het licht der wereld. Een stad boven op een berg liggende, kan niet verborgen zijn. Jezus zegt dat de Zijnen hun licht alzo moeten laten schijnen dat de mensen hun goede werken zullen zien en de hemelse Vader zullen verheerlijken.

Mozes wordt door de Heere vermaand om alles te maken naar het voorbeeld dat hem op de berg Sinai getoond was. De Heere laat niets over aan onze inzichten of ideeën. Hij wil dat we het maken en Hem dienen zoals Hij het heeft voorgeschreven in Zijn woord. Daarom zijn we een wijze bouwer te noemen wanneer we Jezus' woorden horen en doen (Matt. 7:24).

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken voor het mooie beeld van een kandelaar, voor het licht dat de Heere Jezus in ons leven wil geven.
- Belijden dat door dat licht ook de zonden 'aan het licht' komen en we zo niet kunnen bestaan voor God.
- Bidden om vergeving van zonden, om licht in onze duisternis en om licht van Hem te mogen verspreiden en weerspiegelen. Noem ook de gebedspunten die de kinderen zelf aandragen.

Intro

Optie 1: Neem een kandelaar of een andere lichtbron mee. (Besef wel, dat de daadwerkelijke, levensgrote kandelaar in de tabernakel met 33kg goud was gemaakt.)

Wat gebeurt er in jouw huis zodra het 's avonds donker begint te worden? Dan doet je vader of moeder de lampen aan. Vaak is dat wel gezellig en voelt het zelfs ook wat warmer. Zodra iedereen naar bed gaat, gaan de lampen uit. Je doet toch je ogen dicht, dan heb je geen lamp nodig.

Maar in de tabernakel was er overdag én 's avonds én 's nachts licht. Dat licht gaat laat op de avond dus niet uit, het blijft branden tot de volgende morgen. Zo is het nooit donker in de tabernakel.

Optie 2: Maak het zo donker als mogelijk is in de ruimte waarin de club gehouden wordt. Wellicht hebben jullie zelfs in het gebouw waar de club gehouden wordt een ruimte waarin geen ramen zitten. Als je hier met z'n allen in gaat staan en de deur dicht doet, is er volkomen duisternis. Zó donker is het ook in ons hart! (Eventueel kun je een lampje meenemen en aan de kinderen vragen hoe het licht kan worden in deze ruimte. Precies, door een lamp aan te doen. De Heere Jezus wordt in de Bijbel het Licht van de wereld genoemd. Hij kan het licht maken in ons hart. Maar het mag op dit moment best nog even spannend blijven voor de kinderen waar je naar toe wilt met deze intro.)

Vertelschets

Beginzin

De tabernakel stond op aarde. En op aarde zijn we eraan gewend dat het elke avond donker wordt. In het heilige van de tabernakel zaten geen ramen. Alleen als het voorhangsel naar buiten opengeslagen werd, kwam er een beetje licht naar binnen. Daarom heeft God de opdracht gegeven om in het heilige van de tabernakel een kandelaar te laten maken.

De kandelaar

- De priester kijkt er nog eens vol bewondering naar. Daar staat hij: de gouden kandelaar. Bijna zo groot (maak een handgebaar op 135-150 cm vanaf de grond). En dan al die armen: één recht omhoog en dan drie aan de linkerkant en drie aan de rechterkant. Dus zeven in totaal. En die armen waren niet heel strak. Als je nog wat dichterbij gaat kijken, zie je bloemblaadjes en kelken van een bloem: amandelbloesem. Als de kaarsen branden, lijkt het net alsof deze kandelaar een boom is, die bloeiende, brandende bloemen heeft. En dan al die glinsteringen: de kandelaar is uit één klomp goud gegoten. Het goud glanst zodra die kaarsen branden.
- De priester kijkt nog eens in zijn hand: hij heeft gereedschap meegenomen, dat hoort bij deze kandelaar: snuiters (om het vuur te doven) en vuurbakjes (om het vuur aan te steken).
- Als je van heel dichtbij kijkt, lijken het wel veel losse stukjes plant. Maar het is toch echt één groot stuk, waarvan de kandelaar is gemaakt.
- De kandelaar is nodig om het licht te laten zijn in de tabernakel. Als de kandelaar niet brandt, is het er pikdonker. De Heere wil niet dat het donker is, maar licht. Daarom heeft Hij Mozes geboden om de kandelaar te maken. Zo wil de Heere ook niet dat het donker is in jouw hart. (Als je intro 2 gebruikt hebt: Weet je nog van net, van die donkere kamer? Zo donker is het in jouw hart door de zonde.) De Heere wil dat het licht is in jouw hart. Daarom is de Heere Jezus gekomen. Hij is het Licht van de wereld en kan het licht maken in jouw hart. Het wordt licht als de Heere Jezus jouw zonden (het donkere in je hart) heeft vergeven. Dan ga je Hem liefhebben en precies doen wat Hij vraagt. De kandelaar wijst de mensen erop dat zij de Heere Jezus nodig hebben.

Brugzin

In de Bijbel lezen we vaak over mensen die licht in hun hart hebben gekregen van de Heere Jezus. Laten we eens luisteren wat er dan gebeurt!

Een lichtje zijn

- 'Geloof in de Heere Jezus Christus, en u zult zalig worden, u en uw huis.' (Hand. 16:31)
- Wie zegt dat? Paulus! Paulus? Die man die zo ijverig de christenen vervolgde en hen wilde doden? Ja! De Heere Jezus heeft zijn donkere hart licht gemaakt toen hij op weg was naar Damascus. Hij gelooft nu in de Heere Jezus, Hij weet dat de Heere Jezus voor zijn zonden gestorven is aan het kruis. En nu mag hij over de Heere Jezus vertellen aan andere mensen.
- De afgelopen uren heeft Paulus in de gevangenis van Filippi gezeten, samen met zijn helper Silas. Een paar mensen in Filippi waren boos op hen geworden, omdat zij een meisje verlost hadden van een boze geest en omdat zij over de Heere Jezus vertelden. Maar nu, een paar minuten geleden, is de aarde opeens hevig gaan schudden en beven. Een aardbeving! De houten blokken om de benen van Paulus en Silas zijn losgegaan, ze kunnen zo uit de gevangenis lopen, net als alle andere gevangenen.
- De stokbewaarder is er zo van geschrokken! Hij denkt dat alle gevangenen weggelopen zijn. Dat zal hem zijn leven kosten, de bestuurders van de stad zullen denken dat hij zijn werk niet goed gedaan heeft! Hij wil zichzelf al met een zwaard doden. Maar Paulus roept hard naar hem: 'Doe uzelf geen kwaad, want wij zijn allemaal hier.'
- De stokbewaarder valt voor Paulus en Silas op zijn knieën neer en vraagt aan hen: 'Wat moet ik doen om zalig te worden?' En dan mag Paulus aan hem vertellen over de Heere Jezus. De Heere Jezus maakt het ook in het hart van de stokbewaarder licht.
- De stokbewaarder wast de wonden van Paulus en Silas en laat hen eten en slapen in zijn huis. Wat is hij opeens vriendelijk geworden voor Paulus en Silas, nu zijn hart licht gemaakt is door de Heere Jezus!
- De Heere Jezus zegt van Zichzelf: 'Ik ben het Licht der wereld.' De kandelaar wijst op Hem. Maar uit de hoofdarmp van de kandelaar komen nog zes armen met licht (wijs dit aan op de kandelaar die je hebt meegenomen of een plaatje van een kandelaar). De Heere Jezus zegt ook tegen Zijn discipelen: 'Jullie zijn het licht der wereld.' Als de Heere Jezus jouw hart heeft licht gemaakt – heeft Hij dat? – ga je zelf ook licht verspreiden. Dan word je vriendelijk in situaties waarin je vroeger altijd boos werd, ga je uitdelen van de spullen die je hebt terwijl je die eerst altijd voor jezelf wilde houden en ga je bidden voor andere mensen terwijl je dat vroeger nooit deed. Dan zien mensen door jou en door wat je doet en zegt Wie de Heere is. Dán verspreid je Zijn licht.

Slotzin

Ben jij al een lichtje voor de mensen om jou heen? Wat een wonder! Dan gebruikt God jou om ook aan anderen Zichzelf te laten zien. Of is het in jouw leven nog donker? Dan heb je Jezus nodig! Bid vandaag nog: 'Heere, kom in mijn hart. Schijn met Uw licht in mij. Schijn door mij heen tot anderen.'

Antwoorden Bijbelstudie

Opmerking bij de inrotekst

Misschien zijn er kinderen die de uitdrukking 'licht geven' letterlijk opvatten. Leg uit dat licht geven een beeld is dat de Heere Jezus gebruikt voor het laten zien en horen Wie Hij is.

Opdracht 1

Vers 31: De kandelaar was helemaal van **goud**.

Vers 32: Uit iedere zijkant van de kandelaar kwamen drie **rieten** (armen).

Vers 33: De schaaltes op de armen van de kandelaar leken op **amandelnoten**.

Vers 37: Er stonden **zeven** lampen op de kandelaar.

Vers 39: De kandelaar moest gemaakt worden van een **talent** zuiver goud: 34 kilogram!

Wellicht vragen de kinderen zich af hoe de Israëlieten de kandelaar hebben kunnen vervoeren tijdens de woestijnreis, met dit gewicht. Uit Numeri 4:10 weten we dat de kandelaar vervoerd werd op een soort draagbaar.

Opdracht 2

Bij 'licht geven' wordt vaak gedacht aan getuigen van de Heere Jezus. Deze opdracht is bedoeld om de kinderen ervan bewust te maken dat je ook op andere manieren licht kunt geven en dat wie in Christus is licht geeft, ook zonder dat je je daarvan bewust bent.

In de kandelaar staan de woorden vriendelijk, vertellen, delen, oprecht, trouw, gastvrij en bezoeken.

Laat de kinderen een voorbeeld hiervan uit hun eigen leven bedenken. Je kunt bijvoorbeeld denken aan:

Vriendelijk blijven terwijl anderen nare dingen tegen je zeggen.

Vertellen over de Heere Jezus aan je vriendje in de straat dat niet christelijk is.

Delen van eten/speelgoed/geld aan mensen die dat niet of weinig hebben.

Oprecht (eerlijk/betrouwbaar) zijn, dus nakomen wat je beloofd hebt.

Trouw zijn in de taken die je hebt.

Gastvrij zijn voor vluchtelingen, hun een slaapplek of maaltijd geven.

Bezoeken van eenzame mensen of mensen die het moeilijk hebben, bijvoorbeeld zieken of weduwen/weduwnaars.

Wellicht weten de kinderen ook nog zelf een woord te bedenken dat past bij een licht zijn voor de mensen om je heen.

Opdracht 3

a) De Heere Jezus noemt Zichzelf 'het Licht der wereld'.

b) De Heere Jezus noemt Zijn discipelen ook 'het licht der wereld'.

c) Het is nodig om de Heere Jezus te kennen (niet alleen met het verstand, maar ook met het hart) om echt licht te kunnen geven. Wij kunnen namelijk alleen licht geven doordat we Jezus' licht weerkaatsen. Uit ons duistere hart komt van zichzelf geen sprankje licht. De zaken die bij opdracht 2 genoemd zijn, kan ieder mens doen. Als je echter de Heere Jezus niet kent, lijkt het misschien wel op licht, maar is het dat niet. Nodig de kinderen uit om de Heere Jezus te leren kennen als zij dat nog niet doen en Zijn licht te verspreiden.

d) Een vraag voor de kinderen om over na te denken. Als iemand er iets over wil delen, geef hier dan de ruimte voor.

Als je tijd over hebt...

De oplossing van de rebus is 'Gij zijt het licht der wereld'.

Verwerking

Spel

Maak duo's en ga naar een grote ruimte. Zet hier een parcours uit met pionnen en andere obstakels. De één doet de handen voor de ogen, de ander legt de hand op een schouder. Beiden beginnen met lopen. De achterste persoon leidt de persoon die de handen voor de ogen heeft. Zo wordt het vertrouwen in de ander geoefend, maar ook het besef hoe belangrijk licht in je leven is.

Laat je licht schijnen

Werkbeschrijving:

- Print blad 1 en 2 van de pdf

(https://www.gelovenisleuk.nl/images/kinderen/knutselen/Verberg_het_licht_niet.pdf) uit. Of wanneer je het andere vat wilt gebruiken blad 3 en 4 printen (blad 4 heeft lampen voor 2 kinderen).

- Kleur de onderdelen in.

- Knip de onderdelen van alle bladen uit.

- Teken zelf een vlam in de lamp of maak een gleuf op de plek waar de vlam moet (zie stippellijn) en schuif de vlam erin en lijm die met het lijmvlak aan de achterzijde vast.

- Vouw de plakstroken van de ton of het vat naar achteren,

- Lijm de voorzijde van het vat of de ton met de plakstroken tegen de

achterkant van de andere helft, zorg dat ze goed op elkaar liggen en gebruik niet te veel lijm, anders blijft de lamp plakken, eventueel even plakbandjes eroverheen plakken.

- Schuif de uitgeknipte lamp nu tussen de voor- en achterzijde van het vat of de ton. Het komt dan met het handvat erbovenuit, die past precies ertussendoor aan de bovenzijde van het vat of de ton, zie foto.

Breaklights

Speel 'Boter, kaas en eieren' in het donker met Breaklights.

Glow-in-the-dark

Laat de kinderen de tekst uit Mattheüs 5:14 op een gekleurd vel papier schrijven of handletteren met glow-in-the-dark-stiften. Maak er een mooie rand omheen. Als je dit ophangt in je slaapkamer, kun je de tekst in het donker toch lezen!

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Geef jij licht?

Naam:.....

Kleur de plaat mooi in! Leer de tekst uit je hoofd.

Bespreek met elkaar hoe jij je licht kunt laten schijnen. Deze woorden kunnen hierbij helpen: delen, gastvrij, vertellen, trouw, bezoeken, vriendelijk.

Bijbelstudie De tafel der toonbroden

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Exodus 25:23-30 of 1 Samuel 21:1-9.

Als je van plan bent het verhaal te vertellen, kun je beter Exodus 25 lezen, anders horen de kinderen twee keer hetzelfde.

Doel

De kinderen...

- *weten* dat de broden op de tafel heenwijzen naar het manna in de woestijn, waardoor het volk in leven blijft
- *beseffen* dat ze Jezus, als het Brood des Levens, nodig hebben om eeuwig te leven
- *kunnen* bidden om het eeuwige leven door Jezus.

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 78:10	Zij spraken stout: 'Kan God in wildernissen..'
Psalm 78:13	Elk mocht zijn brood, zo mild hem toegemeten
Psalm 105:22	Zij werden daag'lijks begenadigd
Gebed des Heeren:5	Geef heden ons, ons daag'lijks brood

Op Toonhoogte	Aan de oever van het meer
Op Toonhoogte	Als je bidt zal Hij je geven
Op Toonhoogte	Onze Vader
Op Toonhoogte	Zoekt eerst het koninkrijk
Joh. De Heer 324	Jezus is het Brood des Levens

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

HC zondag 50	Dat gaat over het dagelijks brood (al het lichamelijke wat we nodig hebben) wat we ontvangen en dat we God mogen danken die de Gever is van dat alles.
--------------	--

Exegese Exodus 25: 23-30

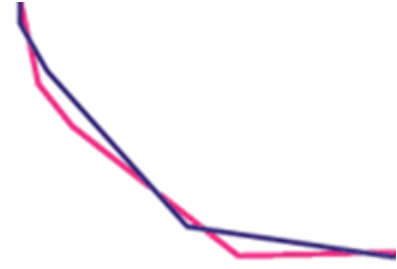
Focus

Deze tafel waarop de toonbroden voor Gods aangezicht gelegd worden, is een blijvende herinnering voor Israël aan Gods zorg voor hun dagelijks brood tijdens de woestijnreis.

Omschrijving focus

Alles wat gemaakt werd voor de tabernakel, was een heenwijzen voor de kinderen Israëls naar de zorgende God voor Zijn volk. De tafel van de toonbroden was speciaal gemaakt om daarop de toonbroden te plaatsen. Tijdens de

woestijntocht had de Heere dagelijks gezorgd voor manna uit de hemel. Het was als een tafel van de Heere neergezet in een dorre woestijn. 's Morgens vroeg moesten de kinderen Israëls buiten hun tenten dit manna bijeen vergaderen om daarvan broden te bakken. Het manna moest het volk leren om niet alleen te leven bij het vergankelijk brood, maar bij alle woord dat uit de mond van de Heere gaat.

Achtergrondinformatie

De inrichting van de tabernakel is vol symbolen van Gods verbond gesloten met Zijn volk. Hij heeft het verlost uit de Egyptische slavernij en brengt Zijn volk in het beloofde land Kanaän. Vandaar de bouw van de tabernakel in de woestijn. De Heere heeft gezorgd voor genoeg bouw materiaal en voor ambachtslieden die in staat zijn om kunstige dingen te maken. De Heere Zelf heeft bepaald hoe elk onderdeel precies gemaakt moest worden. Gods plan is aan Mozes getoond op de berg Sinaï. Menselijke willekeur is uitgesloten. Eén van die onderdelen is de tafel van de toonbroden.

De tafel van de toonbroden werd ook genoemd “de reine tafel” of “het brood ten gedenkoffer”. (Leviticus 24: 5-9). De platte broden werden op een speciale manier bereid, zodat ze ondanks de hitte toch vers bleven. Deze broden of koeken waren allereerst bestemd voor de Heere en waren vervolgens na zeven dagen bestemd voor de priesters. Zeven dagen lang moesten deze twaalf broden voor het aangezicht van de Heere blijven liggen. Ze werden op deze tafel gelegd in twee rijen, zes in een rij.

Op of naast elke rij werd zuivere wierook gelegd. Zuiver: van de beste kwaliteit. Zo is het een gedachtenisoffer. Na zeven dagen, op de Sabbatdag, werden de broden gewisseld. Het wierook werd dan geofferd op het reukofferaltaar. De broden werden vervangen door verse broden. De broden van afgelopen week zijn bedoeld als voedsel voor de priesters. De priesters moesten de broden op een heilige plaats eten, omdat het voor hen een heiligheid der heiligheden was. Deze broden waren een heenwijzen naar de Heere Jezus Christus die het Brood des levens is. Zo is de tafel van de toonbroden een teken van de zorg van de Heere voor ons dagelijks brood en het brood des levens in Jezus Christus.

Toen David op de vlucht was voor zijn schoonvader Saul, kwam hij en zijn mannen terecht bij Achimélech, de priester in Nob. Daar vroeg hij om vijf broden voor hemzelf en die bij hem waren. Achimélech gaf hem toen de heilige toonbroden. Die kreeg David omdat ze aan vervanging toe waren. Maar David en zijn mannen moesten wel rein zijn van vrouwen om ze te mogen eten. Jezus komt later terug op deze geschiedenis in Mattheus 12:4. Daar twisten de Farizeeën met Jezus over het sabbatsgebod. Als weerwoord zegt Jezus dat David om die broden mocht vragen en ze samen met zijn mannen ook eten, net zo goed als de discipelen op de Sabbatdag aren plukten en aten terwijl ze langs een graanveld wandelen. Daarmee heeft de Heere Jezus het Sabbatsgebod niet afgeschaft, maar het verlost van een onjuiste invulling ervan door de Farizeeën en Schriftgeleerden.

Vers 23-25

In de tabernakel moest een tafel geplaatst worden, genaamd ‘de tafel der toonbroden’. Deze tafel werd gemaakt van sittimhout. Ook wel bekend als acaciahout. Dit was een van de weinige houtsoorten die te vinden was in de woestijn van Sinaï. Het was licht, sterk en duurzaam. De hoogte van de tafel is hetzelfde als de hoogte van de ark van het verbond, namelijk 75 centimeter. De lengte is een meter en de breedte 50 centimeter. Deze tafel werd overtrokken met goud en de sierlijsten, de krans, waren ook van goud. Dit goud hadden de kinderen Israëls, op bevel van de Heere, geroofd van de Egyptenaren tijdens de uittocht. De lijst rondom heen was ongeveer acht centimeter breed (een handbreed) en moest voorkomen dat de schalen en schotels en kroezen die een plaats kregen op de tafel, daar vanaf zouden glijden.

Vers 26-28

De tafel van de toonbroden en de ark moesten van het lichte sittimhout gemaakt worden. Alles moest gemakkelijk te vervoeren zijn op reis door de woestijn. Zwaar meubilair sjouwen door de woestijn werd daardoor voorkomen. Daarom werden er ook vier gouden ringen gemaakt. Aan iedere hoek van de tafel werd een ring vastgemaakt. Twee draagbomen werden van sittimhout gemaakt. Die werden in de ringen geschoven. Zo konden twee Levieten de tafel dragen op hun schouders wanneer de reis verder ging. Ook deze draagbomen werden overtrokken met goud.

Vers 29

Op de tafel werden niet alleen de twaalf broden in twee rijen neergelegd voor het aangezicht van de Heere, maar ook schotels, schalen en kroezen kregen daarop een plaats. Al dit serviesgoed moest ook van puur goud worden gemaakt. De schotels (waarschijnlijk twaalf) werden gebruikt om de toonbroden binnen te dragen en na zeven dagen weer weg te dragen. De schotels, platelen en kroezen kregen ook een plaats op de tafel. De schalen waren bestemd voor het reukwerk (Lev. 24:7). De kroezen diende om de tafel te reinigen en de platelen waren dekschalen (diepe schalen) of dekplaten (deksels) (kanttekeningen).

Vers 30

De toonbroden werden gebakken van het fijnste tarwemeel. Er waren twaalf broden overeenkomstig de twaalf stammen van Israël. De twaalf broden werden aan de Heere voorgesteld, voor Zijn aangezicht neergelegd als dankbare erkenning van Gods goedheid voor Zijn volk omdat Hij dagelijks manna gaf in de woestijn. De Heere had als het ware de tafel toebereid in de dorre woestijn voor Zijn volk. Zo zijn de broden een symbool van de Heere Jezus die Zich het Brood des Levens noemt. Door Hem hebben wij gemeenschap met God (Johannes 6:35). Het fijne tarwemeel waarvan de broden zijn gebakken, wijst ons op Christus' menselijke natuur en de zuivere wierook op Zijn volkomen toewijding aan Zijn hemelse Vader.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat we elke dag eten en drinken ontvangen van de Heere
- Belijden dat we Jezus nodig hebben, als het Brood des Levens, om ons eeuwig leven te geven
- Vragen om eeuwig leven op grond van het bloed van de Heere Jezus Christus.

Intro

Neem een papier en schrijf daar het woord 'Leven' op. Maak met de kinderen een woordweb: wat is nodig om te leven?

Stuur daarbij aan op wat nodig is om:

- te leven hier op aarde (voedsel, drinken -> Israëlieten kregen manna in de woestijn van de Heere)
- eeuwig te leven (geloof in Jezus / geestelijk voedsel -> gemeenschap met God)

Vertelschets

Beginzin

In de tabernakel schijnt het zachte licht van de kandelaar. Het zachte schijnsel verlicht een prachtige gouden tafel met daarop twaalf broden.

Sabbat

- Priester met twaalf broden en schaal met wierook.
- Gaat de tabernakel binnen. Verwisselt de oude broden met de nieuwe. Broden wijzen heen naar Gods zorg voor Israël tijdens de woestijnreis. Het manna zorgde ervoor dat zij in leven konden blijven op een plaats waar weinig tot geen voedsel te vinden was
- Legt ze in twee rijen van zes broden en strooit er wierook overheen. (Twaalf broden staan voor twaalf stammen van Israël).
- Verlaat de tempel en brengt de oude broden bij de hogepriester. Alleen hij en zijn zonen mogen deze broden eten op een heilige plaats omdat ze geheiligd zijn voor de Heere.

David

- Afscheid genomen van Jonathan en naar Nob gevlucht. Nob is priesterplaats die ligt tussen Jeruzalem en Gibeon. Oorspronkelijke Silo was verwoest.
- Bedriegt Achimelech door geheime opdracht te noemen terwijl hij op de vlucht was. Liegen is zonde tegen

God. Door de zonde moeten wij sterven.

- Vraagt om wat eten. Er zijn alleen oude toonbroden, heilig brood wat alleen voor de priesters is.
- David krijgt ze, op voorwaarde dat hij en zijn mannen 'heilig' zijn. Heilig betekent in dit geval toegewijd aan God. (Leviticus 15 -> geen seksueel contact met een vrouw.)
God vraagt van ons ook volledige toewijding aan Hem. Als we dat niet doen staan we schuldig tegenover Hem en kan Hij ons niet in de hemel ontvangen. God kan geen gemeenschap (relatie) aangaan met zondige mensen.
- David krijgt de toonbroden als hij aangeeft dat hij en zijn mannen heilig zijn. Zo ontvangen ze van de hogepriester voedsel voor hun lichaam.
- David zegt dat deze toonbroden in zekere zin nu 'gewoon' brood zijn omdat ze gewisseld zijn met vers brood.
- David vraagt ook om een zwaard en krijgt het zwaard van Goliath mee.
- Hij vlucht vanuit Nob naar Achis, de koning van Gath.

Jezus

- Eeuwen later staan er duizenden mensen in een grote vallei aan het meer van Galilea. Ze luisteren naar een Man, Die hen onderwijs geeft.
- Het wordt avond. Jezus vraagt Zijn discipelen om hen eten te geven.
- Hij stelt ze op de proef. Petrus vindt een jongetje met vijf broden en twee vissen.
- Jezus geeft van vijf broden en twee vissen een menigte te eten. Jezus zorgt voor brood, als lichamenlijk voedsel om te leven.
- Wij zoeken van nature alleen lichamenlijk voedsel. Maar dat is niet genoeg, we hebben meer nodig. Dat kan de hogepriester niet aan David geven, maar Jezus wel aan ons.
- Jezus geeft naast lichamenlijk brood ook onderwijs aan de mensen en de discipelen en later Zijn eigen leven. Jezus kan ons eeuwig leven geven als we geloven dat Hij de Zoon van God is, onze zonden vergeven zijn en we een hart hebben wat veel van Hem houdt.
- Jezus is het Brood des levens. Alleen door Hem heb je eeuwig leven.

Slotzin

De twaalf broden vertellen de Joden: God zorgde in de woestijn. Maar deze twaalf broden vertellen nog meer: ze vertellen jou van Jezus, het Brood des levens. Wie Jezus heeft, zal nooit meer honger hebben. Misschien wel hier op aarde, maar Jezus bedoelt het eeuwige leven. Als je Hem hebt, als je dit Brood des levens hebt, heb je voor altijd genoeg. 'Heere, vul mij met dit brood, vul mij met Uzelf!'

(Kom nogmaals terug op het gemaakte woordweb aan het begin van de vertelling. Bespreek met elkaar of er nog dingen aangevuld moeten worden op het woordweb en reflecteer of de kinderen de vertelling hebben begrepen.

- Wat betekent het dat Jezus zegt: 'Ik ben het Brood des Levens?'
- Hoe kun je eeuwig leven krijgen?
- Wat hebben we nodig om eeuwig te leven?
- Enz. enz)

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

Uit de punttekening ontstaat een tafel der toonbroden.

Opdracht 2

- 1 meter lang, halve meter breed en 75 cm hoog.
- Van zuiver goud, als teken van de heiligheid van God.
- De toonbroden. Ze werden elke sabbatdag gewisseld.

Opdracht 3

- Jezus zegt: Ik ben het Brood des levens.

- b) Jezus gaat lijden en sterven voor de zonden.
- c) Door het geloof in Jezus hebben wij eeuwig leven.
- c) Geloven in Jezus als Zoon van God en weten dat onze zonden ook door Hem vergeven zijn.
- e) Vrije invulling. Natuurlijk zijn alle termen uit het kader goed. Stimuleer de kinderen om met alle drie de termen een gebedszin te maken. Of één gebed waar ze alle drie in voorkomen.

Verwerking

Bouwplaat van de tafel der toonbroden

Deze bouwplaat is te bestellen bij: <https://www.gospel.nl/bouwplaten-voorwerpen-uit-de-tabernakel.html>

Joodse matzes maken

(De platte broden op de tafel in de tabernakel lijken op matzes, maar zijn niet hetzelfde. De matzes die jij gaat maken, worden nog steeds gegeten door joodse mensen.)

Wat heb je nodig: (voor 5 matzes)

- 75 gram bloem
- 40 milliliter water
- Deegroller
- Oven (200 graden hetelucht) + bakplaat en rooster

Hoe werkt het:

1. Verwarm de oven voor op 200°C hete lucht.
2. Kneed van de bloem en het water in 1 à 2 minuten een soepel maar droog deeg.
3. Verdeel het deeg in vijf bolletjes en rol ze met een deegroller of pastamachine uit tot dunne plakjes. Als je met de deegroller werkt, gaat het uitrollen het makkelijkst als je in etappes werkt. Rol de bolletjes een voor een uit, je merkt dat het deeg nog wat elastisch is en weer een beetje krimpt. Rol de uitgerolde deeglapjes een voor een opnieuw uit en herhaal dat proces verschillende malen. Na iedere ronde blijven de deegvelletjes steeds iets groter. Ga door tot je mooi dunne deeglapjes hebt van tenminste $\varnothing 12$ cm. Rustieke matzes zijn nooit precies rond of vierkant, maar als je dat wel wilt, kun je ze natuurlijk met een mes of uitstekers netjes bijsnijden.
4. Leg de deegvellen op een met teflonfolie of bakpapier beklede bakplaat, prik ze flink in met een vork om te voorkomen dat ze tot een grote bol opblazen en bak in de voorverwarmde oven in 10-11 minuten droog en héél lichtjes bruin. Draai ze halverwege de baktijd een keer om. (Je kunt ook een rooster op de koeken leggen om te voorkomen dat ze opblazen. Prik ze dan alsnog in!)
5. Laat de matzes op een taartrooster uitdampen en volledig afkoelen. Bewaar luchtdicht afgesloten. Eet smakelijk!

P.S. Heel erg lekker met roomboter en suiker!

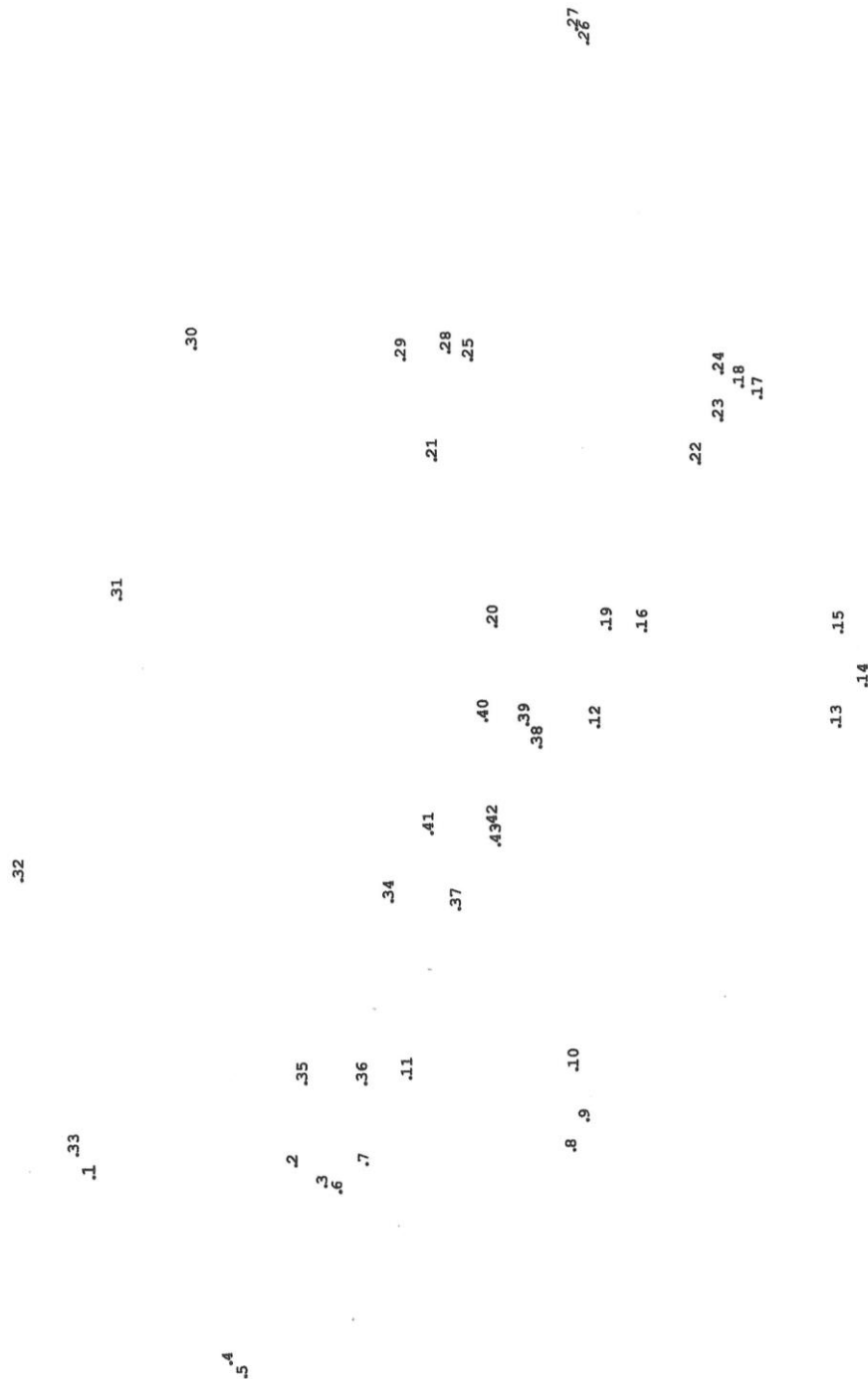
Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

De tafel der toonbroden

Naam:.....

Maak de punttekening. Begin bij 1-2-3 enz. Verbind punt 33 met punt 1 en begin daarna een nieuwe lijn bij punt 34-35-36 enz.

Klaar? Teken op de tafel twaalf broden, in twee stapels van zes. Teken bij elke stapel een schaalje met wierook. Kleur de tafel mooi in.

Bijbelstudie Een geopende weg

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: Exodus 26:31-37

Doel

De kinderen...

- *weten* dat er tussen het heilige en het heilige der heiligen een dik gordijn hing dat we het voorhangsel noemen en dat dit door het sterven van de Heere Jezus overbodig is geworden
- *beseffen* dat er van nature afstand is tussen God en ons
- *kunnen* voorbeelden geven uit hun eigen leven waarin er wel of juist geen afstand ervaren wordt tussen God en hen.

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de kinderen met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 32:1	Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven
Psalm 85:4	Dan wordt genâ van waarheid blij ontmoet
Psalm 116: 11	Ik zal met vreugd' in 't huis des Heeren gaan
Psalm 119:88	Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond
Gebed des Heeren:1	O allerhoogste Majesteit

Tot Zijn eer	Als ik het wond're kruis aanschouw
Tot Zijn eer	Leer mij, o Heer', Uw lijden recht betrachten Is uw paspoort getekend?

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

NGB art. 21 De verzoening door het sterven van Christus

Exegese Exodus 26: 31-37

Vers 31

In de tabernakel zijn er gordijnen, zware gordijnen, kunstenaarswerk: allerkunstelijkst werk (vers 31). Een indrukwekkende beschrijving hoe het eerste gordijn ambachtelijk gemaakt wordt. Met zorg vervaardigd, echt denkerswerk, het garen uit verschillende vezels wordt in elkaar gedraaid: gordijnen van hemelsblauw en purper en scharlaken en getweerd fijn linnen. Daadwerkelijk vakwerk wanneer met het gekleurde garen nota bene afbeeldingen van cherubs moeten worden ingeweven. Het heilige is treffend van het heilige der heiligen gescheiden. Juist met de cherubs op het binnenste voorhangsel, het dichtst bij het heilige der heiligen toont treffend en veelzeggend: God woont in een ontoegankelijk licht. De cherubs beletten de doorgang naar de 'Hof van Eden' (Genesis 3), in het gordijn geweven is uitgebeeld en ingeweven: geen toegang.

Vers 32-34

God sluit Zijn heilige plaatsen door een gordijn of voorhangsel af, ruimten zijn gescheiden. De tabernakel heeft een ruimte die 'het heilige' heet en een ruimte die 'het heilige der heiligen' dus 'het heiligste' heet. Het voorhangsel in het diepst van het heiligdom maakt de *scheiding tussen het heilige en het heilige der heiligen* (vers 31-35). Er staan vier pilaren op een rij, de voetstukken daarvan zijn *zilver*. Aan deze vier pilaren wordt het voorhangsel met de ingeweven cherubs zeer zorgvuldig opgehangen. De ark der getuigenis met het verzoendeksel is in het heilige der heiligen achter het voorhangsel gezet (vers 34), bij hoge uitzondering mag en moet de hogepriester eenmaal per jaar op de Grote Verzoendag daarin binnengaan om verzoening te doen. De enorme afstand tussen Hem en ons mensen maakt God daarmee nog eens temeer duidelijk, afstand die in Exodus 19-24 meer dan eens beklemtoond is.

Vers 35-37

Vóór dit voorhangsel staat aan de noordkant of rechterzijde de tafel met de toonbroden en aan de zuidzijde of linkerkant de kandelaar. Ze staan in *het heilige dat gescheiden is van de voorhof*, deze scheiding geschiedt nogmaals met een gordijn of voorhangsel waarin geen cherubs zijn ingeweven. Het gordijn hangt niet aan vier maar aan vijf pilaren die geen zilveren maar koperen voetstukken hebben. Alleen de priester mag daar binnengaan. Hij dient zich tevoren te wassen bij het koperen wasvat en in reine kleding het heilige in te gaan. *De voorhof*, de eerste ruimte van de omheinde heilige plaats waarin het volk kwam, is ook *door een gordijn van het buitenterrein gescheiden*.

Exegese Mattheüs 27:45-54

Vers 45

De Heere Jezus wordt heftig bespot (vers 39-44). Zwaar en voor een mens ondragelijk lijden moet Hij ondergaan. Vanaf twaalf uur 's middags tot drie uur in de middag verdwijnt de zon compleet, er is geen licht meer. Het gehele land ligt in diepe duisternis, nota bene op klaarlichte dag en in een tijd waarin het volle maan is. Hebben spotters Hem getart door te zeggen dat Hij Zijn God-zijn maar eens bewijzen moet, hebben zij uitgedaagd met woorden dat ze nog wel eens zouden zien of God uit de hemel Hem wil, dan is daar plotseling deze werkelijkheid. Ineens wijkt het licht, de hemel is zichtbaar doof en het duidelijke antwoord is: 'donkerheid', 'nacht', 'duisternis'. God helpt dus zichtbaar niet, geen hand voor ogen te zien, geen enkel licht wordt Hem gegund. Nota bene drie uren lang!

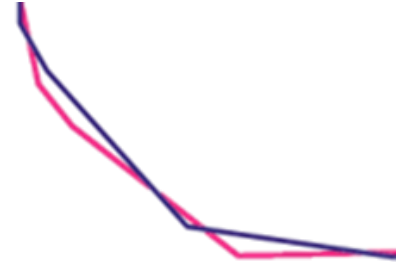
Vers 46-50

Tegen de tijd van het negende uur, dus drie uur in de middag, schalt de diepe klacht in de diepste duisternis: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?', een putdiepe klacht die door de ziel snijdt. Diverse gebeurtenissen volgen elkaar op: spottende opmerkingen, een spons met edik aangeboden, de bekende roep 'Het is volbracht' en 'Hij gaf de geest'. De Heere Jezus gaat niet stil heen, neen, Hij geeft een groot stemgeluid, hoorbaar voor vele getuigen, Hij blaast de adem krachtig uit. Zijn sterven is een gebeuren en heilszaak waarvoor Hij alle aandacht vraagt. Geen geschreeuw, maar wel met luide stem!

Vers 51-54

Bij Zijn heengaan en sterven gebeurt er ineens en resoluut iets groots en wonderlijks: 'En zie, *het voorhangsel des tempels* scheurde in tweeën, van boven tot beneden'. Het opmerkelijke is dat de scheur bovenaan begint! *God Zelf* heeft er de hand in. Welk voorhangsel scheurt? Uitleggers kiezen voor het gordijn dat vanuit de voorhof tot het heilige toegang gaf. Het scheuren van dat gordijn is dan in de voorhof zichtbaar geweest. Andere uitleggers bepleiten het binnenste gordijn, het voorhangsel tussen het heilige en het heilige der heiligen. Voor het laatste is het meest te zeggen. Het maken van de scheur gebeurt immers op het uur van het gebed, dus juist op het moment dat de priester zijn beurt vervult in het heilige en het reukoffer brengt. Hij ziet in het heilige het teken van de Heere in de hemel Die op datzelfde moment hem ontslaat, het reukofferaltaar buiten gebruik plaatst. Op het moment dat hij het wierookoffer brengt, geeft Jezus Zijn leven en de Vader zegt met een scheur: 'Het is genoeg!' Het is Jezus Die door Zijn offer en met Zijn bloed het binnenste heiligdom opent, Zijn bloedstorting maakt elk dieroffer voortaan overbodig. De tempeldienst zoals die is, komt ten einde. Jezus heeft Zichzelf eenmaal ten offer gegeven, een volkomen offer. Het bloed van de Heere Jezus Christus reinigt van alle zonde. Jezus is als de

Hogepriester met Zijn bloed het Heiligdom binnengegaan, Hij is de Weg tot God, de Weg tot de Vader.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat de afstand die er is tussen God en ons weggenomen kan worden, omdat de Heere Jezus aan het kruis is gestorven. Door Hem kunnen wij weer tot God komen.
- Belijden dat er vanuit ons afstand is tussen God en ons door de zonde die we telkens weer doen.
- Bidden om omgang te hebben met God omdat het voorhangsel gescheurd is en de weg tot God open is.

Intro

Ben je weleens in een paleis geweest waar een koning of een koningin woont? Je weet vast wel dat je daar niet zomaar naar binnen kunt! Er is een hek dat dicht is. Er staan beveiligers die je tegenhouden. Je mag er alleen naar binnen als je een afspraak hebt. Bij de woning van de Heere God, de tabernakel, kunnen zelfs de priesters niet zomaar naar binnen!

Het is aan te bevelen een afbeelding van de tabernakel erbij te nemen als deze Bijbelstudie behandeld wordt. Dan maak je het voor de kinderen gemakkelijker om zich een voorstelling te maken van het voorhangsel en de oorspronkelijke functie daarvan.

Vertelschets

Beginzin

Het is een drukte van belang in de tabernakel! Het is weer tijd voor het avondoffer. Het is immers alweer 3 uur. Priester Levi heeft zojuist het brandoffer al geofferd, op het brandofferaltaar dat voor de deur van de tabernakel staat. Nu moet hij het reukoffer nog gaan offeren. Dat moet op het reukofferaltaar, dat in het heilige staat.

Het voorhangsel maakt scheiding

- Priester Levi loopt de tabernakel binnen. Vol ontzag kijkt hij om zich heen. Iedere keer als hij hier binnenkomt, is hij weer onder de indruk hoe mooi het is. Hij ziet het reukofferaltaar, de kandelaar en de tafel met toonbroden. En daar recht voor hem hangt het voorhangsel, het grote en zware gordijn dat over de hele breedte van de tabernakel helemaal van het dak tot op de grond hangt. Het lijkt net een muur. Achter dat voorhangsel is het heilige der heilige. Daar staat de ark met het verzoendeksel. Daar woont God. Daar mag hij niet naar binnen!
- Levi blijft nog even naar het voorhangsel kijken. Wat is het toch bijzonder gemaakt! Allerlei verschillende soorten draden zijn in elkaar gedraaid, met allerlei verschillende kleuren: wit, hemelsblauw, scharlaken en purper.
- De witte kleur is een teken van de reinheid van God.
- Het hemelsblauw is een teken van de hemel, de woonplaats van God.
- Purper (donkerrood) is het teken van Gods koninklijke waardigheid en gezag.
- Scharlaken (lichtrood) is de kleur van bloed, het leven.
- In het voorhangsel zijn twee afbeeldingen geborduurd: twee cherubs (engelen). De cherubs zijn een teken dat er geen toegang is tot het heilige der heilige, waar God woont en de ark met het verzoendeksel staat. Weet je nog dat Adam van de Heere niet meer in het paradijs mocht komen toen hij gezondigd had? De Heere zette toen twee engelen (cherubs) met een vlammend zwaard bij de ingang van het paradijs, zodat het echt duidelijk was voor Adam: hij mocht niet meer komen in de tuin waar hij met God geleefd had. Nu was er afstand tussen God en hem door de zonde.
- Priester Levi ziet het niet alleen, maar hij voelt het ook in zijn hart: hij kan niet zomaar bij God komen. God is helemaal rein en heilig, maar Levi doet iedere dag zoveel zonden! Dat past niet bij elkaar. Hij voelt het: door al die zonden is er zo'n grote afstand tussen de Heere en hemzelf.
- *Hoe is dat in jouw hart? Voel jij ook dat er afstand is tussen de Heere en jou? Want die afstand is er ook in jouw leven, door alle zonden die je elke dag opnieuw weer doet. Vraag jij je ook weleens af hoe die afstand tussen de Heere en jou weg kan gaan?* Laten we dan eens luisteren wat er ongeveer 1500 jaar nadat priester Levi

leefde, gebeurd is.

Het voorhangsel scheurt

- Het is weer tijd voor het avondoffer. Het is immers alweer 3 uur. Priester Jonathan heeft zojuist het brandoffer al geofferd, op het brandofferaltaar dat voor de deur van de tempel staat. Nu moet hij het reukoffer nog gaan offeren. Dat moet op het reukofferaltaar, dat in het heilige staat.
- In de tempel ziet het er net zo uit als vroeger in de tabernakel. Het reukofferaltaar staat er en ook de kandelaar en de tafel met toonbroden. Het voorhangsel hangt tussen het heilige en het heilige der heiligen.
- En toch is vandaag alles anders dan anders! Rond 12 uur vanmiddag was het opeens helemaal donker geworden. Het leek net alsof het alweer nacht was, zo pikdonker was het. Nu, drie uur later, is het nog steeds donker. En van de mensen die vandaag in de tempel bij hem waren geweest om te offeren, hoorde hij dat Jezus vannacht gevangengenomen was en vanochtend op de heuvel Golgotha gekruisigd is. Van dat nieuws was hij verdrietig geworden, want hij houdt van Jezus. Hij voelt in zijn hart dat Jezus de Messias is, Die al zijn zonden kan vergeven en de afstand tussen God en hem weg kan nemen. Wat verdrietig toch dat heel veel andere mensen dat niet geloven en Jezus willen doden.
- *Hoe is dat bij jou? Geloof jij dat Jezus jouw zonden kan vergeven en zo de afstand tussen God en jou weg kan nemen? Of wil jij ook niet in Hem geloven? Dan blijft die afstand er!*
- Maar vooruit, hij moet verder met zijn werk! Hij loopt met de schaal met reukwerk (heerlijk ruikende specerijen) naar het reukofferaltaar en strooit voorzichtig wat reukwerk op de brandende kooltjes.
- Opeens heft hij luisterend zijn hoofd op. Wat hoort hij daar? Er kraakt iets... Hij kijkt om zich heen. En opeens ziet hij het! Zijn ogen worden groot van verbazing. Het voorhangsel... het voorhangsel scheurt! Van boven naar beneden scheurt het, steeds verder, tot het helemaal doormidden gescheurd is. Hij kan zo de ark zien staan in het heilige der heiligen.
- Ook beeft de aarde.

De scheiding is weg

- Priester Jonathan is helemaal in de war. Wat gebeurt er? Hoe kan dit nu opeens?
- Wat Jonathan toen nog niet kon weten, weten wij nu wel. Het voorhangsel scheurde precies op het moment dat de Heere Jezus stierf aan het kruis.
- Het bloed van de Heere Jezus was het betaalmiddel voor de schuld die zondaren door hun zonden voor God hebben. Als de schuld betaald is, is de afstand weer weg. Dan is het weer goed tussen God en de zondaar.
- Toen de Heere Jezus gestorven was, mócht het voorhangsel niet meer blijven hangen. De scheiding tussen God en zondaren was weg. God zorgde er Zelf voor dat het voorhangsel scheurde, om zo te laten zien dat zondaren, door het bloed van de Heere Jezus, weer welkom zijn bij Hem.
- *Je bent niet alleen welkom, Hij geeft je zelfs de opdracht om te komen en te geloven met je hart dat het bloed van de Heere Jezus, uit genade, ook jouw zonden vergeeft. Zo'n opdracht kun je toch niet weigeren?! Wat erg als je dat wel doet en heel je leven blijft doen! Dan blijft de afstand tussen God en jou er voor eeuwig, altijd..*

Slotzin

Door het lijden en sterven van de Heere Jezus is er weer toegang tot de genadetroon van God. Hij is het Middel waardoor God weer met zondaren om kan gaan. Ga jij al met God om door de Heere Jezus? Hij nodigt ook jou uit om door het gescheurde voorhangsel heen naar Hem toe te komen!

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

Deze opdracht heeft als doel dat kinderen een beter beeld krijgen bij het voorhangsel. De volgende zinnen en woorden horen bij elkaar:

- Het voorhangsel hing tussen het heilige en het	heilige der heiligen
- De kleuren van het voorhangsel waren wit, hemelsblauw, purper en	scharlaken
- Op het voorhangsel stonden	cherubs
- Het voorhangsel hing met gouden haakjes aan vier	pilaren
- De pilaren waren van	hout en goud

- Achter het voorhangsel stond de

ark

Opdracht 2

- Onze zonden brengen scheiding/afstand tussen God en ons. Bij alle genoemde voorbeelden kan een kruisje gezet worden in de kolom 'Wel afstand'. Bij 'bidden', 'luisteren naar mama' en 'met anderen over de Heere praten' zetten de kinderen mogelijk ook een kruisje in de kolom 'geen afstand'. Leg aan hen uit dat dit enerzijds dingen zijn die God van ons vraagt en daarom inderdaad niet zorgen voor afstand. Anderzijds kunnen er ook in deze dingen veel zonden zijn, bijvoorbeeld doordat je alleen luistert naar mama omdat het voordeel voor jezelf oplevert. Op die manier brengt het wel afstand aan tussen God en het kind. Uiteindelijk is er niets dat wij zelf kunnen doen om de afstand volledig weg te nemen. Dat kan alleen de Heere Jezus.
- Een persoonlijke vraag, om de kinderen ervan bewust te maken dat de afstand tussen God en hen er is, ook al voelen zij die niet altijd.
- (Het bloed van) de Heere Jezus kan de afstand wegnemen. Het vraagt van ons geloof met het hart in Hem en Zijn verdienste.
- Als je zonden vergeven zijn door de Heere Jezus, kun je opnieuw bij God vandaan dwalen. Iedere zonde schept opnieuw afstand.
- We hebben dagelijks bekering/reiniging nodig. Als we wedergeboren zijn, zijn onze zonden vergeven. Dat neemt niet weg dat de gemeenschap met God iedere dag opnieuw hersteld moet worden. Dat is de dagelijkse bekering. We mogen daarnaast niet denken dat het niet meer uitmaakt hoe we leven als we bekeerd zijn, omdat onze zonden toch vergeven zijn. God wil gemeenschap hebben met Zijn kinderen. Dat kan niet als wij doorgaan met de zonde. Dat de afstand alleen door God overbrugd kan worden, ontslaat ons niet van onze verantwoordelijkheid! Probeer het concreet te maken voor de kinderen: met welke zonde moeten zij in hun leven breken?

Opdracht 3

Wat een wonder dat God middelen geeft om dicht naar Hem toe te gaan! Het gebed is één van de middelen waardoor Hij gemeenschap met Zijn kinderen wil oefenen. In deze opdracht denken de kinderen erover na waarover zij in het gebed met God kunnen spreken.

Als je tijd over hebt...

- De witte kleur is een teken van de reinheid van God.
- Het hemelsblauw is een teken van de hemel, de woonplaats van God.
- Purper (donkerrood) is het teken van Gods koninklijke waardigheid en gezag.
- Scharlaken (lichtrood) is de kleur van bloed, het leven.

Verwerking

Een gescheurd voorhangsel

Print de plaat uit de volgende link:

<https://data.hertog.nl/nieuwsbrief/1.3Werkblad.pdf>

Kleur de plaat mooi in. Plak daarna aan beide zijden van het papier een lapje stof: het voorhangsel is gescheurd.

De toegang tot God is vrij

Wijs de kinderen erop dat alleen door het kruislijden en het sterven van de Heere Jezus de afstand tussen God en hen overbrugd kan worden. Let ook op het poppetje dat zelf probeert de rots te beklimmen en bij God te komen. Dat zal nooit lukken!

Benodigdheden:

- Schaar
- Lijm
- Potloden/stiften

- Splitpen

Beschrijving:

- Print de basisplaat en onderdelen uit de volgende link uit:

https://www.gelovenisleuk.nl/images/kinderen/knutselen/pasen/De_toegang_tot_God_is_vrij.pdf

- Kleur de basisplaat in (de rotsdelen hoeven niet per se, hier worden de lossen delen voorlangs gelijmd).

- Kleur de losse delen op blad 2 in.

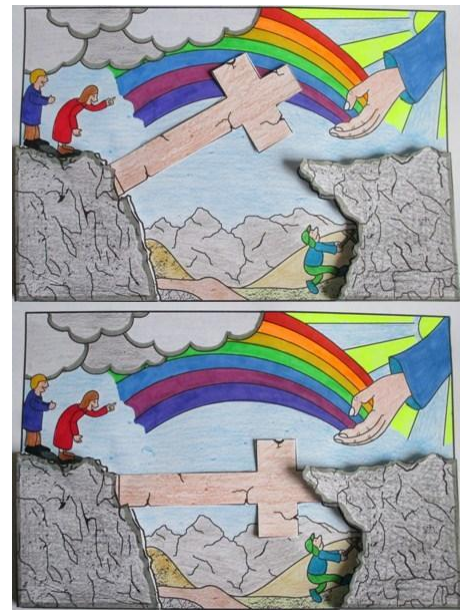
- Knip de losse delen op blad 2 uit.

- Vouw het kruis dubbel op de vouwlijn en lijm het tegen elkaar aan.

- Vouw de stroken van de rotsdelen naar achteren op de vouwlijnen.

- Bevestig eerst het kruis met een splitpennetje op de basisplaat, de stip is aangegeven op het punt waar het bevestigd kan worden of lijm het kruis in de positie waarin je het zelf mooi vindt.

- Lijm nu de rotsdelen in de linker- en rechterhoek.

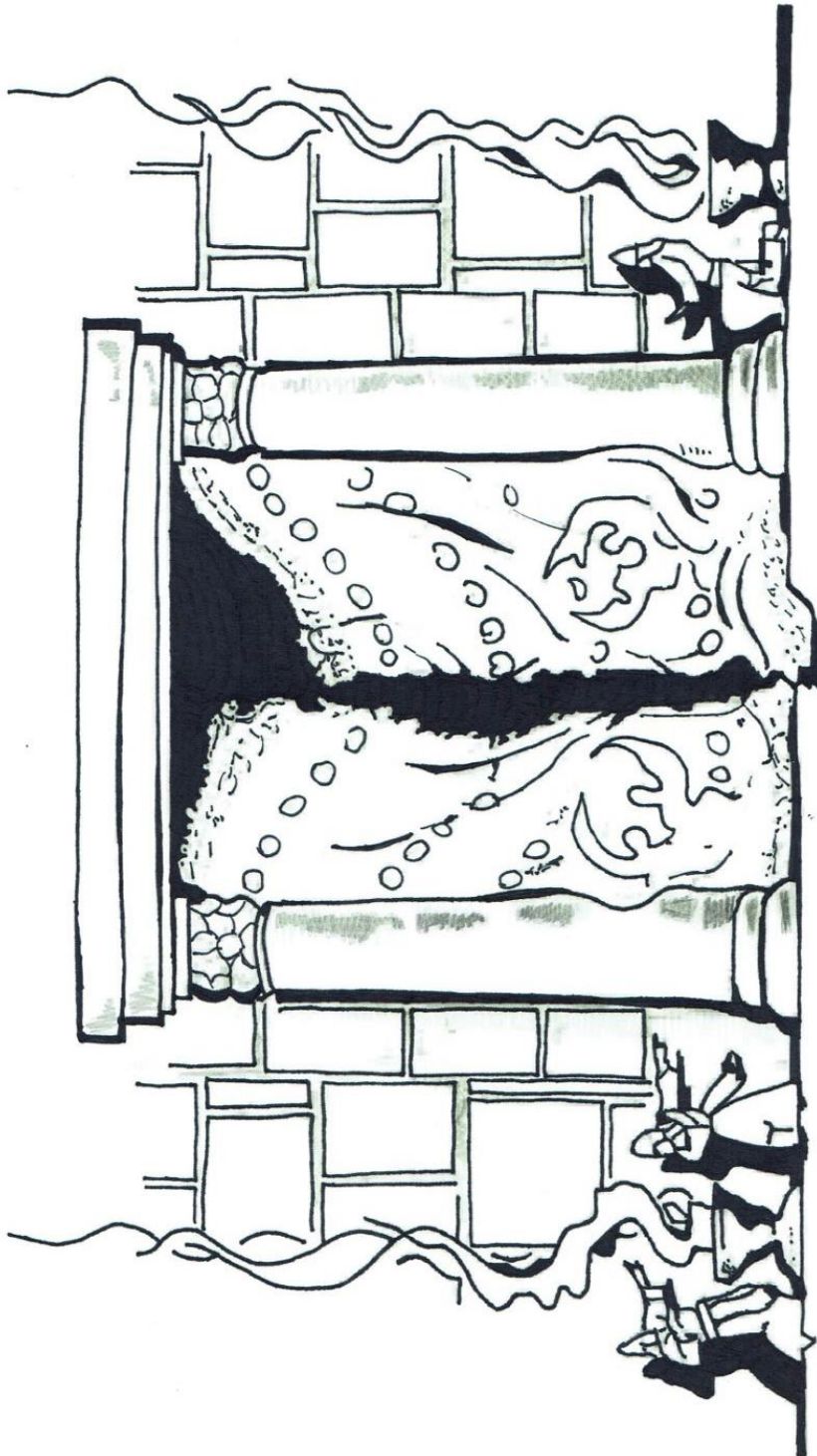
Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Een geopende weg

Naam:.....

Kleur de plaat mooi in! Bespreek ook vraag 3 uit het Bijbelstudieboekje.

*En het voorhangsel van de tempel scheurde
in tweeën van boven tot beneden. Marcus 15:38.*

Bijbelstudie De ark van het verbond

Bijbelgedeelte lezen voorafgaand aan de Bijbelstudie: 1 Koningen 8:1-11

Doel

De kinderen...

- *weten* dat de ark en het verzoendeksel beeld zijn van Gods troon en op Grote Verzoendag besprenkeld werden met bloed
- *beseffen* dat God heilig is, maar dat we door het bloed van Jezus, altijd tot Hem mogen spreken (bidden)
- *kunnen* een concrete zonde belijden en bidden om vergeving op grond van het bloed van de Heere Jezus.

Bij het maken van de vertelschets en Bijbelstudie is uitgegaan van deze doelen. Het werken met doelen helpt om als leidinggevende gefocust te blijven. Ook is het voor de kinderen gemakkelijker na te vertellen wat ze uit de geschiedenis geleerd hebben.

We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte ook andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Psalmen en liederen

Psalm 48:1	De Heer is groot; elk zing' Zijn lof
Psalm 84:1	Hoe lief'lijk, hoe vol heilgenot
Psalm 122:2	De stammen naar Gods naam genoemd
Psalm 132:5	Wij zullen in Zijn woning gaan

Op Toonhoogte	Wees stil voor het aangezicht van God
Zangbundel	Heilig, heilig, heilig
Zangbundel	Kom in mijn hart

Geloofsleer

In de belijdenisgeschriften wordt de geloofsleer kernachtig weergegeven. Om meer inhoud te geven aan de doelen, kun je onderstaande delen uit de geloofsleer gebruiken in de voorbereiding:

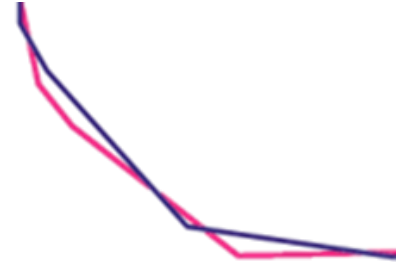
- HC zondag 5: Dat gaat over de zonden die wij als mensen doen en de Middelaar die we nodig hebben om voor onze zonden te betalen.
- HC zondag 6: Hierin komt naar voren wie de Middelaar is die voor onze zonden wil betalen.

Exegese Exodus 25: 10-22

Focus

Wanneer het over de ark gaat, bedenken we wel dat we ons in *het binnenste* oftewel in het hart van de tabernakel bevinden. De tabernakel, de 'tentwoning' waar God in het midden van Zijn volk woonde, had een ruimte, *het heilige der heiligen*, waar de ark was geplaatst. Daar troonde God. *Voor de ark als Gods troon* is net als voor de tabernakel zelf en de andere inrichting ervan een *nauwkeurige omschrijving* gegeven. Het is geen huis naar de gedachten van ons mensen, geen eigen menselijk ontwerp. De HEERE geeft opdracht en verschaft de bouwvoorschriften voor Zijn heiligdom, dit heiligdom verkiest Hij om *in het midden van Zijn volk* te wonen (Exodus 25:8). Het allerheiligste van de tabernakel is van de beste materialen, het is goud wat er blinkt, het is kubusvormig waarmee het volmaakte is gesymboliseerd: plusminus 5 x 5 x 5 meter. In die ruimte, in het allerheiligste, staat de ark.

Voor de afmetingen en de materialen voor *de ark* geeft de HEERE Zijn bouwplan (vers 10-16), gevolgd door soortgelijke gegevens voor *het verzoendeksel* (vers 17-20) en tenslotte vertelt Hij wat de *bedoeling* van alles is (vers 21-22). De afmetingen die in ellen worden gegeven, rekenen we om in centimeters. Voor een el rekenen we ongeveer een halve meter, dus 50 cm.

Vers 10-16

De ark is een soort kist met de voorgeschreven afmetingen van ongeveer 125 cm lengte, 75 cm breedte en 75 cm hoogte. Omdat in de ark de twee stenen tafelen als getuigenis van het verbond liggen (vers 16, zie ook 1 Koningen 8:9), heet de ark ook wel de 'ark der getuigenis'. De ark is van sittimhout gemaakt, onderzoek heeft reden gegeven hier aan acaciahout te denken. Deze houten 'kist' moet vanbinnen en vanbuiten *overtrokken* worden *met louter of zuiver goud*. 'Louter goud' betekent dat het om goud gaat dat tot het uiterste is gezuiverd, door een uiterst zorgvuldig louteringsproces is goud zonder bijmengsels verkregen. Onderaan worden op de vier hoeken ringen bevestigd, door die ringen moeten de twee houten draagstokken worden gestoken om de ark te kunnen dragen. De met goud overtrokken draagbomen moeten altijd in de ringen zijn, dus voortdurend klaar om verder te reizen.

Vers 17-20

De ark moet worden bedekt met een *deksel van puur goud*! Er komt geen hout aan te pas! Een puur gouden deksel gemeten 125 x 75 cm. Het verzoendeksel is alles waard, puurheid en zuiverheid. Twee cherubs vormen met het deksel één geheel, zij staan met hun gezichten naar elkaar toe, kijken beiden naar beneden en bedekken samen met hun vleugels het dekseloppervlak. Cherubs bewaakten de hof van Eden en beletten de toegang, cherubs bewaken en bewaren hier de getuigenis die in de ark gelegd is. Een houding van diepe eerbied en met het gezicht naar het deksel waarop het bloed gesprenkeld wordt! (Vergelijk hierbij 1 Petrus 1:12 waarin het gaat om dé verzoening waarin de engelen begeerden in te zien.) De cherubs wijzen op de tegenwoordigheid van de Heere Die wil dat 'Zijn trouw getuigenis dat zeker is' bewaard en onderhouden wordt. Het woord verzoendeksel is verbonden met een werkwoord dat in verschillende werkwoordsvormen *bedekken* betekent en ook *verzoenen*. Op de Grote Verzoendag is er de bedekking van de zonden en de verzoening met God.

Vers 21-22

Het verzoendeksel moet bovenop de ark gelegd worden, terwijl de getuigenis van de HEERE in de ark te leggen is. Het geheel, dus de ark en het verzoendeksel met de beide cherubs is als de troon van God te beschouwen. De HEERE belooft en spreekt af op deze plaats te komen. Hij ontvangt de bevelen daar voor Zijn volk. De enorme betekenis van het verzoendeksel moet worden onderkend: in de ark moet 'de getuigenis' die de HEERE geeft worden gelegd, het verzoendeksel erop: boven het verzoendeksel van tussen de cherubs komt de HEERE spreken!

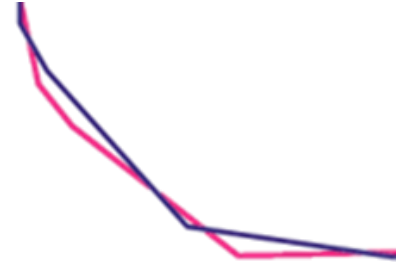
Exegese 1 Koningen 8:1-11

Salomo heeft in Jeruzalem de tempel volgens Gods bevel gebouwd. Nu de tempel naar Gods tekening en plan af is, moet de grote gebeurtenis plaatsvinden: *het binnenbrengen van de ark der getuigenis in de nieuwe tempel*. Daar wil de HEERE wonen en tronen. Alle voorbereidingen voor dit binnendragen worden getroffen (vers 1-5).

Salomo stuurt met het oog op deze geweldige gebeurtenis boden uit om allen die grote verantwoordelijkheden dragen en die als volksvertegenwoordigers zeggenschap hebben uit te nodigen bij hem te komen. Belangrijke vertegenwoordigers uit alle delen van het land stromen binnen en zij zijn getuige hoe *priesters de ark van het verbond des HEEREN opnemen en dragen*. Een plechtige handeling, een indrukwekkende gebeurtenis. In woorden beschreven: de stoet zet zich in beweging, niet alleen de ark is gedragen, ook de vertrouwde tabernakel met alles wat daarbij hoorde gaat in het gevolg mee. Bij het dragen van allerhande gerei worden als dragers de Levieten gezien. In vers 5 is de *lange optocht* verwoord: een grote menigte gaat met Salomo vóór de ark uit.

De stoet houdt halt. Het *nieuwe brandofferaltaar* wordt gebruikt. *Het eerste offer* rookt in Gods heiligdom. Een *gróót offer*: een onbekend getal schapen en runderen (vers 5). De weg gaat verder. De stoet zet zich in beweging waarbij alleen de priesters het heilige betreden. Het grote moment: de ark op de aangewezen en uitverkoren plaats. Hier blijft de ark, dag in dag uit, jaar na jaar, eeuwen lang. Hier zal de HEERE wonen en dáár boven het verzoendeksel zal de HEERE spreken, de geëigende plaats is bekend als de *aanspraakplaats van Gods huis* (vers 6). Bij binnenkomst is er de aandacht voor de *cherubs* die links en rechts in dat heiligdom waargenomen worden, zij spreiden hun vleugels over de ingebrachte ark en ook over de draagbomen waarmee de ark gedragen is (vers 7).

Eerbied en ontzag. Heiligheid en reinheid. Zichtbaar is de *ark op zijn plaats*, hij hoeft niet voortgedragen en verplaatst te worden zoals de geschoven draagstokken laten zien. Afhankelijk van iemands uitgangspositie is het wel of niet te zien (vers 8). *De wet des HEEREN of de Tien Woorden van God*, ook bekend als de twee stenen tafelen van Gods verbond, is in de ark. Andere voorwerpen als de kruik met manna (Exodus 16) en de staf van Aäron (Numeri 17) worden van een zij in de ark uitgesloten (vers 9). Misschien zijn die voorwerpen er niet meer, misschien zijn ze vlakbij de ark geplaatst, in ieder geval wordt er niets over gezegd.

De verzen 10 en 11 vormen het geweldige *hoogtepunt* of de goddelijke *climax* in dit stukje Bijbeltekst: de geschiedenis herhaalt zich. Het wonder geschiedt: *de HEERE openbaart Zich*. Op een soortgelijke manier als in de woestijn waar Hij de tabernakel met Zijn heerlijkheid vervulde en bezit nam van de 'tentwoning', komt Hij tot Zijn tempel en neemt Hij 'intrek' in Zijn woning. *Ik ben uw God!* Opmerkenswaardig: zodra de priesters die alleen het heilige mogen betreden, het heilige hebben verlaten, vervult *een wolk* het huis des HEEREN (vers 10) met als gevolg dat zij hun *dienst niet kunnen verrichten* (vers 11). Een bijzondere aantekening in 1 Koningen: 'en de priesters konden niet staan om te dienen vanwege de wolk'. Zij konden niet: het wekt de indruk dat zij na het verlaten van het heiligdom terug wilden. Bij het betreden van de ark hebben de priesters het brandofferaltaar doen roken en nu lijken ze van plan te zijn weer naar binnen te gaan om resterend werk te doen: lampen ontsteken, toonbroden op de tafel schikken en het reukwerk op het gouden reukofferaltaar brengen. Echter, de HEERE maakt het met Zijn aanwezigheid geheel onmogelijk. *Hijzelf heiligt Zijn huis!* Hij hoeft van mensenhanden niet gediend te worden. Hij dient. Onze God is een verterend vuur in Wiens tegenwoordigheid geen mens bestaan kan. Opvallend genoeg is Hij genadig tegenwoordig in Zijn heilige tempel, Hij is gekomen tot Zijn volk om in het midden te zijn.

Gebedspunten voordat de kinderen naar huis gaan

- Danken dat we op elk moment tot de Heere mogen spreken (bidden)
- Belijden dat we zonden gedaan hebben en deze benoemen aan de Heere
- Bidden om vergeving op grond van het bloed van de Heere Jezus Christus.

Intro

'Kom Benjamin, dan lopen we nog iets verder. Geef me maar wel een hand, want het is zo druk!' Benjamin geeft zijn vader een hand en samen lopen ze wat verder. Benjamin kijkt om zich heen. Overall waar hij kijkt, ziet hij mannen met hoeden, een baard en lange mantels. Ze zien er allemaal net zo uit als zijn vader. Hij houdt de hand van zijn vader stevig vast, want hij wil vader niet kwijt raken in deze drukte!

Vertelschets

Beginzin

'Kijk, daar lopen de priesters en de Levieten, Benjamin!' Benjamin rekt zich uit en gaat op zijn tenen staan om maar niets te missen. Ja, daar, in de verte komt een stoet aan! De mensen vormen een lange rij aan de zijkant van de straat en worden stil. Langzaam en rustig loopt de hele stoet voorbij. Vooraan loopt de koning en daarachter allemaal bestuurders van het land. Daarachter lopen de priesters en Levieten. Ze hebben wat in hun handen. Kleden, stokken en een gouden kist onder een kleed. Het schittert een beetje in het zonlicht en Benjamin knijpt zijn ogen een beetje dicht.

De ark naar binnen gebracht

- 'Papa, wat betekent dit allemaal?' Benjamin trekt aan zijn vaders hand.
- Woestijnreis: Bouw tabernakel in de woestijn. Huis waar God woont. Verdeeld in 2 delen. Achterste gedeelte is heilige der heiligen. Daarin staat de ark.
- Ark: die prachtige gouden kist van 125 cm bij 75 cm. (*Opdracht 1 van de verwerking maakt deze afmeting concreet voor de kinderen, of pas iets anders toe om er een goed beeld van te vormen.*)
- Onderste gedeelte van hout, met goud overtrokken. Deksel van puur goud met daarop de cherubs. Cherubs: teken van de aanwezigheid van de Heere.
- Tussen de cherubs was de plaats waar de Heere woonde. Wolkkolom/vuurkolom hingen boven heilige der

heilige. Iedereen kon zien dat de Heere daar woonde. Puur goud; teken van de heiligheid en reinheid van de Heere.

- Heilige der heiligen afgesloten door kleed; niemand kon zomaar dicht bij de Heere komen. Er is afstand tussen God en mensen. (*Door de zonde(val), maak concreet voor de kinderen.*)
- Eén keer per jaar mocht de hogepriester er komen. Op Grote Verzoendag nam hij bloed van het altaar en ging het heilige der heilige binnen. Daar sprenkelde hij het bloed op het deksel. Als teken van de verzoening die de Heere Jezus zal verdienen door het lijden en sterven aan het kruis.
- Stoet trekt verder. Benjamin en vader lopen erachteraan richting het tempelcomplex.
- Benjamin kijkt zijn ogen uit! (Beschrijf de pracht en praal van de tempel: goud, groot complex, groot altaar in voorhof.)
- Enorm veel mensen in voorhof. Benjamin houdt zijn vaders hand goed vast!
- Rekt zich uit, stoet houdt halt. Wat gaat er nu gebeuren?

Inwijding

- Priesters lopen naar voren, met de koning.
- Groot altaar. Levieten lopen er ook naar toe.
- Slachten enorm groot aantal schapen en runderen. Het eerste offer rookt in Gods heiligdom! Priesters blazen op bazuin, zingen en danken de Heere.
- Vader Jehuda strekt zijn armen uit en bidt. Veel mensen om hem heen doen het ook. Benjamin steekt ook snel zijn handen in de lucht en bidt.
- Stoet van priesters loopt verder, mensen blijven achter.
- 'Wat gaan ze doen, papa?' 'Luister, ik zal het je vertellen.'
- 'Weet je nog van de ark? De ark moet in de tempel staan. In het heilige der heiligen. Dat heeft de Heere gezegd. Dat gaan de priesters nu doen. Daarin laat de Heere zien dat Hij bij ons wil wonen, zelfs als we zonden doen. Elke keer als we dan offers brengen vragen we ook vergeving van onze zonden.' (*schuldoffer of zondoffer*)
- Benjamin luistert stil en verwonderd. Hij weet wel dat hij ook zonden doet. (*Net als Benjamin doe jij ook zonden... Maak het concreet -> lelijke woorden, roddelen, oneerlijk zijn, ruzie, ongehoorzaam enz. enz.*)
- 'Papa, door het offer komt er dan vergeving?' 'Ja jongen! Als de Heere Jezus komt, zal Hij sterven voor de zonden van ons allemaal! Het offer herinnert ons daaraan.'

Vervulling van de tempel met Gods heerlijkheid

- Priesters lopen de tempel in, niemand ziet ze meer. Het wordt stil op het plein. Ze brengen de ark op zijn plaats en komen weer naar buiten. Willen rest van hun dienst gaan doen: reukoffer brengen, kandelaar ontsteken en tafel der toonbroden inrichten. Dan -> grote wolk.
- Daalt af, vervult de tempel. Verbazing en ontzag.
- Blijdschap. Nu zal de Heere weer in het midden van Zijn volk wonen!
- God heiligt Zijn huis en laat zien dat Hij weer in het midden van Zijn volk wil wonen.
- Benjamin: Verbazing, ontzag, fluistert: 'Komt de Heere nu in de tempel, papa?' 'Ja!'

Slotzin

Avond. Benjamin gaat naar bed. Vader loopt mee. Samen knielen ze. Benjamin bidt. Dankt voor de mooie dag, voor de tempel, dat de Heere daar wil wonen. Dat de offers naar de Heere Jezus wijzen, dat de ark er nu is en dat de Heere laat zien dat Hij daar wil wonen. Hij bidt om vergeving voor zijn boosheid, ruzies, ongehoorzaamheid. 'Dank u wel Heere Jezus dat U de verkeerde dingen wilt wegnemen. Wilt u mijn zonden vergeven? Om Jezus' wil. Amen.' Vader heeft stil geluisterd en glimlacht. 'Welterusten jongen.' Bid jij vanavond ook tot de Heere om vergeving van jouw zonden? God kan en wil ze vergeven om Jezus wil!

Antwoorden Bijbelstudie

Opdracht 1

Luister naar de beschrijvingen. Weet jij het goede woord?

Lees steeds een stukje van de beschrijving voor. Als alle kinderen het antwoord al weten na één of meerdere

beschrijvingen, kun je de rest erbij vertellen.

Inhoudelijk hoeft je er nog niet zoveel bij te vertellen, want dat komt bij opdracht 2 ook nog langs.

1. Een grote houten kist.

Ongeveer zo groot: *(even laten zien met je handen: 125x75x75 cm, maar getallen nog niet noemen, die zoeken ze bij opdracht 2 zelf op).*

Het woord hebben we net gelezen in de kerntekst hierboven.

Van binnen en van buiten is hij helemaal bedekt met een laag bladgoud.

Het woord komt van het Hebreeuwse woord *aron*, dat betekent 'kist'.

Namen voor deze houten en gouden kist zijn ... van het verbond of ... van de getuigenis. De getuigenis is de wet. De Heere heeft gezegd dat de twee stenen waarop de wet geschreven was, in deze kist moesten liggen.

Hij wordt gezet in het achterste gedeelte van de Tabernakel, het Heilige der heiligen.

Het is het belangrijkste en heiligste voorwerp in de Tabernakel.

2. Dit zit in de schaal die de hogepriester draagt als hij naar de ark van het verbond toeloopt. Hij doopt zijn vinger in de schaal en sprenkelt dan iets over het gouden verzoendeksel, in de richting van het oosten.

Daarna sprenkelt hij nog zeven keer in de ruimte, op de grond. *(gebaar van 'sprengen', zodat kinderen gaan begrijpen wat sprengen/sprenkelen is.)* Dit symboliseert de reiniging en heiliging van de ruimte.

(Leviticus 16:14. En hij zal van het bloed van de var nemen, en zal met zijn vinger op het verzoendeksel oostwaarts spreken; en voor het verzoendeksel zal hij zevenmaal met zijn vinger van dat bloed sprengen.)

Daarna wordt de bok geslacht. Ook met dat bloed gaat hij naar het Heilige der heilige.

3. Een ander woord voor de cherubim in de kerntekst.

Bij opdracht twee kun je iets meer zeggen over hun vleugels/kijkrichting e.d.

4. Een ander woord voor verzoening.

De ark wordt ook wel 'de ark van verzoening' genoemd. En het gouden deksel 'het verzoendeksel'.

Alles bij de offerdienst, dus ook bij het bloed dat op het deksel werd gesprenkeld vertelt dat er verzoening nodig is over de zonden die gedaan zijn.

5. Je herkent deze man aan zijn bijzondere priesterkleding. Over zijn witte kleding had hij een blauwpuurperen bovenkleed. Daaroverheen draagt hij de efod, een soort hes met prachtige kleuren: hemelsblauw, roodpurper, scharlakenrood en fijn linnen en daardoor heen nog gouden draden. De 'borsttas' op de efod heeft 12 stenen, voor elke stam één. Deze man draagt zo het volk van God altijd op zijn hart.

Maar: als deze man naar de ark gaat, één keer per jaar dus, doet hij zijn bovenkleding af en gaat hij alleen in zijn witte kleding naar het Heilige der heilige.

Antwoorden:

1. Ark
2. Bloed
3. Engelen
4. Vergeving
5. Hogepriester

Opdracht 2

Bij deze opdracht kun je Exodus 25:10-22 gebruiken om de antwoorden op te zoeken, maar ze zijn al in de vertelling naar voren gekomen.

- a) 125 cm bij 75 cm.
- b) Het was van puur goud.
- c) Twee cherubs (hun vleugels raakten elkaar).
- d) De hogepriester ging het heilige der heiligen in met een schaal met bloed. Dat sprenkelde hij op het verzoendeksel en voor de ark.

e) Door het bloed is er vergeving mogelijk. Dat wijst naar de Heere Jezus die zal lijden en sterven voor zondaren.

Opdracht 3

a) Eigen antwoord.

b) Alle zonden kunnen vergeven worden, behalve de zonde tegen de Heilige Geest. Laat dit, afhankelijk van de input van de kinderen, wel of niet naar voren komen.

Enkele handreikingen: Gebruik Mattheüs 12:31-32. Zonde tegen de Heilige Geest is ontkenning van Zijn werk (Gods werk werk van de duivel noemen bijvoorbeeld) en gebeurt bij totale verharding. Zolang je nog om vergeving bidt, heb je die zonde niet gedaan.)

c) Doordat de Heere Jezus stierf aan het kruis, kunnen mijn zonden vergeven worden.

Verwerking

Ark op ware grootte

Nodig:

- Stevig karton waaruit je afmetingen van 125 cm lang bij 75 cm breed en 75 cm hoog kunt knippen.
- Plakband/lijm
- Schaar
- Evt. geel papier om de ark te beplakken
- Dunne stokken of papier waarvan je draagbomen kan maken
- Afbeelding van engelen/cherubs voor op de ark (eventueel vergroten op A3-formaat)
- Optioneel: Grijs papier voor de twee stenen tafelen / bruin voor de kruik en de staf van Aäron

Beschrijving:

1. Maak 2 delen van 125 cm bij 75 cm.
2. Maak 2 delen van 75 cm bij 75 cm.
3. Bevestig de delen aan elkaar met stevig (breed) plakband.
4. Maak een deksel van 125 bij 75 cm en beplak deze volledig met geel papier (eventueel de hele ark, maar het deksel was van puur goud).
5. Maak de twee engelen en bevestig deze boven op de ark.
6. Maak twee draagbomen van papier of stokken en bevestig deze aan de ark.
7. Optioneel: maak de twee stenen tafelen, een staf van Aäron en een kruik met manna en stop deze in de ark (Deze zijn later pas in de ark gelegd, vandaar een optionele toevoeging die nog niet besproken is.)

Ark in miniatuur

Nodig:

- Pritt plakstift
- Splitpen
- Stokjes (rietje/satéprikker)

Beschrijving:

- Print op stevig (foto)karton (300 mg) de onderdelen uit via de link <https://www.samueladvies.nl/wp-content/uploads/2019/09/OT-114-Ark-van-het-Verbond.pdf>.
- Knip de twee engelen uit en de stenen ook (1 en 2).
- Knip de ark uit langs de buitenranden (3) en maak een gaatje in het slot en rondje onder (= voorkant).
- Prik met een naaldje of snij voorzichtig de V in op het deksel.
- Vouw en plak de ark met de flappen, zodat er een doosje ontstaat. Let op, het deksel mag je wel vouwen, maar niet vastlijmen: het blijft open!
- Knip de dragers uit en maak voorzichtig twee gaatjes, in de rondjes. (4) Plak de dragers op de zijkant (5).
- Knip het stippellijntje bij 6 in tot het eerste lijntje, vouw de flappen naar beneden, zodat er een deksel ontstaat en lijm de hoekflapjes (6) vast aan de voorflap met het slot.

- Lees de wet van God goed. Berg deze kostbare schat in de gouden ark. De splitpin is je sleutel: Steek hem gewoon in het slot en door het gaatje aan de voorkant.
- Vouw de engelen een beetje in de lengte en schuif de flapjes in de snede op de deksel. Rijg de draagstokken door de gaatjes. Nu ben je klaar en kun je de ark dragen.

Bouwplaat van de tempel van Salomo

Print de bouwplaat op stevig papier.

Kleur alles in, knip het netjes uit en vouw de lijnen.

Zet de ark in elkaar en plaats deze in de tabernakel/tempel.

Een bouwplaat van de tempel is aan te schaffen op: <https://www.coreyn.nl/3D-modelbouw/Karton-modelbouw/Bijbelse-bouwplaten/Gebouwen/De-Tempel-van-Salomo-in-Jeruzalem/> (1,45 per plaat)

Extra verwerking voor kinderen van 6-8 jaar

Voor de kinderen van 6-8 jaar is het Bijbelstudieboekje vaak te moeilijk en te veel. Voor hen is bij iedere Bijbelstudie een apart A4-vel gemaakt, met één verwerking, waardoor zij aan de slag gaan met wat ze in het Bijbelverhaal gehoord hebben.

Bron: <https://gkvpn.nl/coppermine/displayimage.php?album=2&pid=200>

Laat de kinderen de plaat mooi inkleuren. Op de schrijflijnen horen (van boven naar beneden) de woorden 'hogepriester', 'bloed', 'cherubs' en 'ark'.

De ark van het verbond

Naam:.....

Kleur de plaat mooi in. Schrijf de goede woorden op de schrijflijnen.

